

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav informačních studií a knihovnictví

Jana Vacková

Průzkum farních knihoven v Královéhradecké diecézi
Diplomová práce

Praha 2006

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Barbora Drobíková

Oponent diplomové práce: PhDr. Milena Černá

Datum obhajoby: 18. 9. 2006

Hodnocení: výborně

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jana Vacková

Informační studia a knihovnictví

zev tématu: Průzkum farních knihoven v Královéhradecké diecézi

Zásady pro vypracování:

člem diplomové práce je na základě průzkumu knihoven farností Královéhradecké diecéze římskokatolické církve vytvoření jejich soupisu, přehledu o celkovém stavu knihoven a také jejich vzájemná komparace.

Diplomantka stručně nastíní realie Královéhradecké diecéze. Provede průzkum existence farních knihoven v této diecézi. U vybraného vzorku existujících farních knihoven provede fyzický průzkum jejich stavu, zejména se zaměřením na prostory, personál, fond, čtenáře, finanční zajištění, služby apod. pomocí dotazníku, který bude rozeslán vikářům diecéze. Zanalyzuje zjištěné informace s důrazem na celkový stav knihoven a vzájemnou komparaci knihoven v diecézi. Součástí diplomové práce bude také vytvořený soupis farních knihoven této diecéze.

Diplomová práce bude připravena a upravena v souladu s platnými vnitřními předpisy FF UK a dalšími metodickými pokyny a normativními dokumenty.

Rozsah grafických prací:

Rozsah průvodní zprávy:

Seznam odborné literatury:

1. Katolická církev. *Církevní knihovny v poslání církve*. Praha : Sekretariát České biskupské konference, 2002. 16 s.
2. DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha : Karolinum, 1993. 374 s. ISBN 80-7184-141-2.
3. *Královéhradecká diecéze – oficiální stránky* [online]. Hradec Králové : Římskokatolická církev [cit. 2005-11-14]. Dostupné na WWW: <<http://www.diecezehk.cz>>.

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Barbora Drobíková

Datum zadání diplomové práce: 15.11.2005

Termín odevzdání diplomové práce:

L.S.

PhDr. Richard Papík, Ph.D.

.....
Vedoucí součásti-ředitel ÚISK FF UK

.....
Děkan FF UK

V Praze dne 15.11.2005

erence,

0-7184-

it. 2005-

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje.

V Praze, 22. 7. 2006

.....
Jana Vacková
.....

VACKOVÁ, Jana. *Průzkum farních knihoven v Královéhradecké diecézi [Survey of parish libraries in Hradec Králové diocese]*. Praha, 2006. 98 s., 6 s. příl. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví 2006. Vedoucí diplomové práce PhDr. Barbora Drobíková.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá průzkumem římskokatolických farních knihoven Královéhradecké diecéze. Na základě dotazníkového průzkumu byl vytvořen informativní soupis se základními údaji o farních knihovnách. Soupis obsahuje kontaktní údaje na jednotlivé knihovny, informace o obsahu jejich fondu, jeho zpracování a uspořádání, technické zázemí, výpůjční dobu a další informace, které knihovny uvedly do dotazníku. Získané údaje jsou statisticky zpracovány v grafech či tabulkách. Uvedeno je zhodnocení webových stránek farních knihoven. Práce obsahuje také informace a fotografie vybraných navštívených knihoven.

Klíčová slova

knihovny, farní knihovny, knihovny Česko, náboženství, Královéhradecká diecéze, Římskokatolická církev, církevní knihovny

Obsah

PŘEDMLUVA	10
1. POPIS PRŮZKUMU	12
1.1 PŘÍPRAVA PRŮZKUMU	12
1.2 VÝBĚR RESPONDENTŮ	12
1.3 DOTAZNÍKY	12
1.4 OTÁZKY	13
1.5 DISTRIBUCE	13
1.6 PRŮBĚH A NÁVRATNOST	13
1.7 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ	14
2. KRÁLOVÉHRADECKÁ DIECÉZE	15
2.1 HISTORIE BISKUPSTVÍ	15
2.2 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O KRÁLOVÉHRADECKÉ DIECÉZI	15
2.3 SLOŽENÍ DIECÉZE	16
2.4 BISKUPSKÁ KNIHOVNA KRÁLOVÉHRADECKÉ DIECÉZE	17
2.5 DĚLENÍ BISKUPSKÉ KNIHOVNY	18
3. PŘEHLED FARNOSTÍ ZÚČASTNĚNÝCH V PRŮZKUMU	19
3.1 FARNOSTI, KTERÉ MAJÍ KNIHOVNU	19
3.2 FARNOSTI, KTERÉ NEMAJÍ KNIHOVNU	20
4. FARNOSTI A JEJICH FARNÍ KNIHOVNY	22
4.1 FARNOST BORO VÁ	22
4.2 FARNOST ČERVENÝ KOSTELEC	23
4.3 FARNOST ČESKÁ SKALICE	24
4.4 FARNOST ČESKÁ TŘEBOVÁ	25
4.5 FARNOST DOLNÍ ČERMNÁ	25
4.6 FARNOST DOLNÍ DOBROUČ	27
4.7 FARNOST HAVLÍČKŮV BROD	28
4.8 FARNOST HOLICE	29
4.9 FARNOST HORNÍ SLOUPNICE	30
4.10 FARNOST HOSTINNÉ	31

4.11	FARNOST HRADEC KRÁLOVÉ.....	32
4.12	FARNOST HRONOV	33
4.13	FARNOST HUMPOLEC.....	34
4.14	FARNOST CHOTĚBOŘ	35
4.15	FARNOST JABLONNÉ NAD ORLICÍ.....	37
4.16	FARNOST KAMENIČKY	38
4.17	FARNOST KOSTELEČ NAD ORLICÍ.....	39
4.18	FARNOST KRUCEMBURK.....	40
4.19	FARNOST LEDEČ NAD SÁZAVOU.....	41
4.20	FARNOST LETOHRAD.....	42
4.21	FARNOST LOMNICE NAD POPELKOU.....	43
4.22	FARNOST NÁCHOD.....	44
4.23	FARNOST NOVÁ PAKA	45
4.24	FARNOST POLNÁ.....	46
4.25	FARNOST PŘIBYSLAV	47
4.26	FARNOST RUDOLTICE	48
4.27	FARNOST SLATIŇANY	49
4.28	FARNOST SLAVOŇOV	50
4.29	FARNOST SOLNICE.....	51
4.30	FARNOST TRUTNOV I.....	52
4.31	FARNOST TÝNIŠTĚ NAD ORLICÍ.....	53
4.32	FARNOST VRCHLABÍ.....	54
4.33	FARNOST VYSOKÉ MÝTO.....	55
4.34	FARNOST ZBRASLAVICE.....	56
4.35	FARNOST ŽAMBERK	57
5.	CELKOVÉ ZHODNOCENÍ SITUACE.....	59
5.1	VYJÁDŘENÍ PAPEŽSKÉ KOMISE PRO CÍRKEVNÍ KULTURU	59
5.2	PRŮBĚH PRŮZKUMU	60
5.2.1	ZÚČASTNĚNÉ FARNOSTI.....	60
5.2.2	DISTRIBUČNÍ CESTY.....	60
6.	ZHODNOCENÍ ZÍSKANÝCH ÚDAJŮ.....	62
6.1	EXISTENCE KNIHOVEN	62
6.2	UMÍSTĚNÍ KNIHOVEN.....	62
6.3	KNIHOVNÍK	63

6.4	PŘÍSTUPNOST KNIHOVNY	64
6.5	POČET ČTENÁŘŮ	64
6.6	KNIHOVNÍ FOND	65
6.6.1	POČET KNIHOVNÍCH JEDNOTEK	65
6.6.2	JAZYK KNIŽNÍCH DOKUMENTŮ	65
6.6.3	ROK VYDÁNÍ KNIŽNÍCH DOKUMENTŮ	66
6.7	ROČNÍ PŘÍRŮSTEK DO KNIHOVNY	66
6.8	ODBĚR PERIODIK	66
6.9	JINÉ TYPY DOKUMENTŮ	67
6.10	USPOŘÁDANOST FONDU	67
6.11	KATALOG	68
6.12	TECHNICKÉ ZÁZEMÍ	69
6.13	SLUŽBY KNIHOVEN	69
6.14	VÝPŮJČNÍ DOBA	70
6.15	HISTORIE KNIHOVEN	70
6.16	FINANCOVÁNÍ KNIHOVEN	70
6.17	SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI KNIHOVNAMI	71
6.18	ČLÁNKY O KNIHOVNĚ	72
6.19	PROPAGAČNÍ MATERIÁLY	72
6.20	ACTA CURIAE	72
7.	WWW STRÁNKY FARNÍCH KNIHOVEN	73
7.1	FARNOST HRADEC KRÁLOVÉ	73
7.2	FARNOST PARDUBICE	74
7.3	FARNOST KAMENIČKY	75
7.4	FARNOST LEDEČ NAD SÁZAVOU	75
7.5	FARNOST NÁCHOD	76
7.6	FARNOST VRCHLABÍ	76
8.	FYZICKÝ PRŮZKUM VYBRANÝCH KNIHOVEN	78
8.1	FARNÍ KNIHOVNA DOLNÍ ČERMNÁ	78
8.1.1	HISTORIE	78
8.1.2	FINANCOVÁNÍ A OBSAH FONDU	78
8.1.3	ZPRACOVÁNÍ FONDU	78
8.1.4	KATALOG	79
8.1.5	USPOŘÁDÁNÍ FONDU	79

8.1.6	VÝPŮJČNÍ DOBA	79
8.1.7	ZPŮSOB VÝPŮJČKY	80
8.2	FARNÍ KNIHOVNA CHOTĚBOŘ	81
8.2.1	HISTORIE	81
8.2.2	FINANCOVÁNÍ A OBSAH FONDU.....	81
8.2.3	ZPRACOVÁNÍ FONDU.....	81
8.2.4	KATALOG	81
8.2.5	USPOŘÁDÁNÍ FONDU.....	82
8.2.6	VÝPŮJČNÍ DOBA	82
8.2.7	ZPŮSOB VÝPŮJČKY	82
8.3	FARNÍ KNIHOVNA JABLONNÉ NAD ORLICÍ	85
8.3.1	HISTORIE.....	85
8.3.2	FINANCOVÁNÍ A OBSAH FONDU.....	85
8.3.3	ZPRACOVÁNÍ FONDU.....	85
8.3.4	KATALOG	86
8.3.5	USPOŘÁDÁNÍ FONDU.....	86
8.3.6	VÝPŮJČNÍ DOBA	86
8.3.7	ZPŮSOB VÝPŮJČKY	86
8.4	OBECNÍ A FARNÍ KNIHOVNA KAMENIČKY	89
8.4.1	HISTORIE.....	89
8.4.2	FINANCOVÁNÍ A SLOŽENÍ FONDU	89
8.4.3	ZPRACOVÁNÍ FONDU.....	90
8.4.4	KATALOG	90
8.4.5	USPOŘÁDÁNÍ FONDU.....	90
8.4.6	VÝPŮJČNÍ DOBA	90
8.4.7	ZPŮSOB VÝPŮJČKY	90
9.	ZÁVĚR.....	92
	LITERATURA.....	94
	ONLINE ZDROJE	94
	DOTAZNÍKY	95
	OSOBNÍ KORESPONDENCE	98
	PŘÍLOHY	99

Předmluva

Téma diplomové práce – Průzkum farních knihoven Královéhradecké diecéze - jsem si zvolila na základě svého zájmu o tuto oblast knihovnictví, která dosud nebyla zmapována, a tudíž nejsou známy žádné informace o existenci, stavu, chodu a především fondech farních knihoven. Zaujala mě rovněž možnost praktického průzkumu v jednotlivých farnostech diecéze. Cílem práce tedy bylo zjistit, zda v jednotlivých farnostech Královéhradecké diecéze existují farní knihovny či nikoliv, jaký je jejich stav, zejména pak obsah fondu, jaké nabízejí služby a získat základní kontaktní informace farních knihoven.

Obdobný průzkum byl zatím realizován pouze v Pražské arcidiecézi. Tématu se zde věnovala v roce 1997 Veronika Škvorová¹ ve své závěrečné práci na VOŠIS. V roce 2005 pak Marta Hejhálková napsala diplomovou práci o situaci knihoven různých církví a náboženských společností v ČR.² V současné době probíhá rovněž průzkum farních knihoven Českobudějovické diecéze. Cílem průzkumů je podat základní informace o farních knihovnách v rámci Římskokatolické církve a sestavit jejich přehled. Dosud tento přehled neexistuje.

Průzkum popsany v této práci se týká Královéhradecké diecéze, která je velice rozsáhlá - zahrnuje téměř 450 farností. Proto byl zvolen dotazníkový průzkum, spoléhající na ochotu jednotlivých kněží či knihovníků. Snažila jsem se také zajistit co největší návratnost rozeslaných dotazníků. Ve vybraných farních knihovnách pak byl uskutečněn i vlastní fyzický průzkum, návštěva knihovny a konzultace s knihovníkem.

Dotazník obsahuje celkem 25 otázek s ohledem na správce farních knihoven, kterými jsou především dobrovolníci z farnosti či kněží. Ti se chodu knihovny věnují ve svém volném čase. Dotazy tedy byly formulovány tak, aby bylo možné získat základní informace o podobě a stavu knihovny. Nechtěla jsem, aby délka a složitost dotazníku odradila knihovníky od jeho vyplnění. Volila jsem proto otázky uzavřené, formu odpovědi pak zaškrtnutí příslušné uvedené možnosti. Slovní hodnocení situace jsem nevyžadovala.

¹ ŠKVOROVÁ, Veronika. *Průzkum farních knihoven v Pražské arcidiecézi*. [Diplomová práce]. Praha: VOŠIS, 1999. 61 s.

² HEJHÁLKOVÁ, Marta. *Situace knihoven různých církví České republiky*. [Diplomová práce]. Praha: UISK, 2005.

Otázky se týkaly celkových informací o knihovně včetně možných kontaktů, informací o fondu jednotlivých knihoven – stav, zpracování, obsah, případné technické vybavení knihovny a její přístupnost.

Práce je rozčleněna do devíti kapitol. První kapitola se věnuje základnímu popisu průzkumu. Ve druhé kapitole je charakterizována průzkumu oblast – Královéhradecká diecéze. V kapitole 3 je uveden souhrnný přehled farností, které se průzkumu zúčastnily. Ve čtvrté kapitole jsou uvedeny informace o farních knihovnách získané z dotazníků. Kapitola 5 a 6 hodnotí celkovou situaci. Kapitola 7 se věnuje webovým stránkám farních knihoven. Výsledky fyzického průzkumu jsou popsány v kapitole 8. Výsledky práce jsou shrnuty v deváté kapitole.

Na závěr jsou uvedeny použité zdroje. Součástí práce jsou i přílohy. Přiložen je dotazník použitý k průzkumu (příloha 1), průvodní dopis k dotazníku (příloha 2), výzva pana biskupa k účasti na průzkumu otištěná v diecézním věstníku (příloha 3) a ukázka vyplněného dotazníku (příloha 4).

Informační zdroje jsou citovány dle normy ISO 690 a ISO 690-2.

Chtěla bych poděkovat všem, kteří mi pomohli se zpracováním tohoto průzkumu: PhDr. Barboře Drobíkové za vedení práce, PhDr. Petru Adamovi za konzultaci a pomoc při distribuci dotazníku v Acta Curiae, panu biskupu Dominiku Dukovi za průvodní dopis při distribuci dotazníků, Nadačnímu fondu nadaných v Jablonném nad Orlicí za finanční podporu průzkumu a všem, kteří byly ochotni dotazník předat k vyplnění či vyplnit, i když to nebylo jejich povinností.

1. Popis průzkumu

1.1 Příprava průzkumu

Pro svůj průzkum jsem si vybrala Královéhradeckou diecézi, protože pocházím z východních Čech a je mi tedy blízká. Ve farnosti Jablonné nad Orlicí, městě, kde žiji, funguje farní knihovna dobře. Zajímalo mě, jaký je stav knihoven ve farnostech celé diecéze.

Protože jde o geograficky rozsáhlou oblast zahrnující téměř 450 farností, rozhodla jsem se oslovit knihovny formou dotazníku.

Před zahájením vlastního průzkumu, byl dotazník konzultován také s knihovnicí jablonské farní knihovny. Zaměřily jsme se zejména na srozumitelnost formulací otázek.

Co se týká finančního zajištění průzkumu, oslovila jsem Nadační fond nadaných v Jablonném nad Orlicí, který mi poskytl finance na jeho pokrytí.

1.2 Výběr respondentů

Oblast průzkumu - Královéhradecká diecéze - se skládá téměř ze 450 farností. Bylo zvažováno, které farnosti oslovit, jaký zvolit klíč. Z finančních a personálních důvodů bylo rozhodnuto distribuovat dotazníky do farností, které mají vlastního administrátora. To znamená, že ve farnosti trvale žije kněz. Takových farností je v dané diecézi 138.³

1.3 Dotazníky

Otázky do dotazníku (viz příloha 1) byly vybrány na základě konzultace s různými odborníky, porovnáním s předešlými průzkumy⁴ a dle vlastního zvážení. Dotazy byly formulovány s ohledem na laickou veřejnost, která často farní knihovny spravuje. Rovněž bylo z tohoto důvodu přihlédnuto k počtu otázek, a to tak, aby délka dotazníků neodradila dotazované a neovlivnila návratnost dotazníků.

³[http:// www.diecezehk.cz](http://www.diecezehk.cz)

⁴ Hejhálková, Marta; Škvorová, Veronika

1.4 Otázky

Otázky byly zvoleny tak, aby byly získány základní údaje o knihovnách v jednotlivých farnostech diecéze. Týkaly se proto všeobecných informací, tj. existence, adresa, kontakt, knihovnick, umístění, přístupnost. Další se zabývaly fondem – jeho obsahem z hlediska žánrů, jazyka, stáří dokumentů, typů dokumentů včetně periodik, jeho zpracováním a přístupností fondu, tj. zda má knihovna katalog a jaké používá řazení. Část otázek se zabývala technickým zázemím knihovny, zda má knihovna k dispozici počítač, zda je fond elektronicky zpracován a případně zda má knihovna webovou prezentaci.

Zahrnuty byly také dotazy na financování knihoven, jejich propagaci či spolupráci s jinými knihovnami. Na základě prosby Biskupské knihovny v Hradci Králové byly na závěr uvedeny dotazy na existenci věstníku diecéze *Acta Curiae* (i jeho starších ročníků) a *Časopisu katolického duchovenstva*.

1.5 Distribuce

Protože se průzkum týkal celkem 138 farností, byly zvažovány různé způsoby distribuce, především vzhledem k finančním nákladům průzkumu.

Nakonec byly zvoleny tyto dvě cesty (obě byly realizovány na podzim roku 2005):

- 1) dotazník vyšel jako příloha v listopadovém věstníku diecéze *Acta Curiae* spolu s průvodním slovem a doporučením pana biskupa Dominika Duky (viz příloha 3)
- 2) dotazníky byly rovněž v listopadu rozeslány vikářům všech vikariátů diecéze (celkem 12) s prosbou, aby je předali při pravidelných měsíčních setkáních v listopadu či v prosinci jednotlivým kněžím příslušných farností (viz příloha 2); součástí těchto dotazníků byla obálka se známkou a zpáteční adresou.

1.6 Průběh a návratnost

Uzávěrka průzkumu byla stanovena k 20. prosinci 2005, ale vzhledem k vytíženosti farní agendy jednotlivých farností na konci kalendářního roku, přicházely dotazníky v hojné míře i po ní, proto bylo ukončení výzkumu odloženo až do 20. února, kdy dorazil poslední dotazník. K tomuto datu byl pak průzkum uzavřen.

Následně bylo možné porovnat, který distribuční pramen se více osvědčil – dotazník v Acta Curiae byl jednostrannou přílohou, dotazník rozesílaný vikářům měl dvoustránkovou podobu a přidělenou zpětnou obálku.

Celkem odpovědělo 75 farností, z toho 35 knihovnu má a 40 knihovnu nemá.

1.7 Zhodnocení výsledků

Po uzávěrce, tj. 20. února 2006, proběhlo zhodnocení získaných údajů. Bohužel nebylo možné dostupné informace dobře porovnat, protože mnohé z dotazníků nebyly zcela vyplněny. Některé odpovědi chyběly, a tudíž není možné říci, zda nevyplněné dotazy znamenají „ne“, či zda dotazníku pouze nebyla věnována dostatečná pozornost.

Výsledky výzkumu jsou zpracovány slovně a některé z otázek i graficky. Není ale možné považovat data za skutečně odpovídající (vzhledem k neúplnosti vyplněných dotazníků). Data představují hrubý nárys skutečnosti dle dostupných informací.

2. Královéhradecká diecéze

2.1 Historie biskupství

10. listopadu 1664 bylo v Hradci Králové založeno biskupství a zřízena nová diecéze zahrnující oblast severovýchodních Čech. Jeho počátky a existence souvisejí s obnovou katolické církevní organizace, která z větší části v husitství a v průběhu 15. století zanikla. Nové centrum církevní správy do určité míry navazovalo na starší tradici biskupství litomyšlského, založeného v roce 1344.

Odlehlé území na východě Čech, vzdálené od sídla české církevní provincie, si vyžádalo samostatnou organizaci v podobě vlastní diecéze, a to jak ve středověku, tak později. Tato myšlenka se objevuje na konci 16. století.

V 17. a 18. století se stalo biskupství důležitou součástí dobového protireformačního programu ve východních Čechách a v době osvícenské jedním z pilířů tehdejší politiky náboženské tolerance, v níž zaujímali představitelé zdejší diecéze přední místo. Svědectví soudobé zbožnosti, kulturní úrovně i ambicí objednavatelů a tvůrčího potenciálu umělců se odráží v četných památkách, které s biskupstvím a rekatolizací na území východních a části středních Čech souvisejí a které dotvářejí zdejší krajinu nebo dokládají bohaté vybavení místních chrámů.

2.2 Základní údaje o královéhradecké diecézi

Rozloha diecéze je 12 270 km². Hranice diecéze se mírně liší od hranic bývalého východočeského kraje. Počet obyvatel v diecézi je 1,25 milionu, z toho se při sčítání v roce 2001 přihlásilo ke katolické církvi asi 307 tisíc lidí.

Diecéze je správně členěna do 12 vikariátů. Každý vikariát zastupuje kněz, který má funkci vikáře. Je prostředníkem mezi duchovními správci jednotlivých farností a biskupstvím. Každý vikariát tvoří několik farností. Farnost je menší územní celek než vikariát. Může být buď částí obce nebo může být tvořena několika obcemi dohromady. Diecézi řídí diecézní biskup, současným biskupem diecéze je od 26. 9. 1998 Mons. ThLic. Dominik Duka OP. Dále v diecézi působí titulární biskupové, kterými jsou arcibiskup Karel Otčenášek a pomocný (světící) biskup Josef Kajnek.⁵

⁵ <http://www.diecezchk.cz/dieceze/>

2.3 Složení diecéze

Diecéze se skládá celkem ze 12 vikariátů, 444 farností (dle <http://www.diecezehk.cz> 447 farností) a 138 z nich má vlastního kněze - administrátora, ostatní farnosti jsou spravovány excurrendo, tj. spadají pod jinou farnost a kněz do farnosti dojíždí. Většina kněží jsou duchovními správci několika farností.

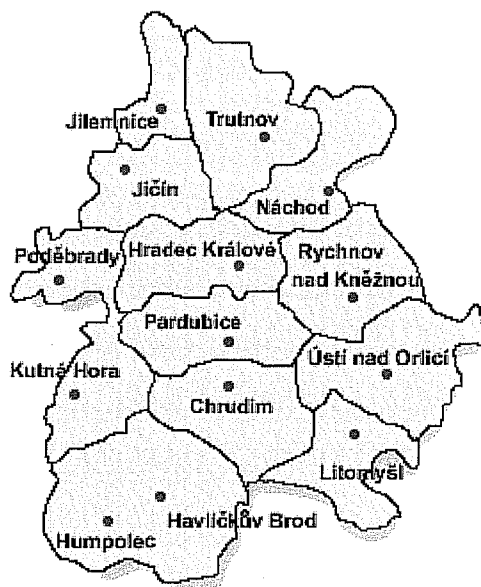
V tabulce je uveden přehled jednotlivých vikariátů, počet farností a počet farností s vlastním knězem v daném vikariátu. V posledním sloupci je uveden počet farností, od kterých se podařilo získat vyplněný dotazník týkající se farní knihovny.

Přehled vikariátů Královéhradecké diecéze

VIKARIÁT	POČET FARNOSTÍ	POČET FARNOSTÍ S VLASTNÍM KNĚZEM	ODPOVĚDĚLO FARNOSTÍ
Havlíčkobrodsko-humpolecký	48	22	16
Chrudimský	34	14	3
Jičínský	31	8	2
Jilemnický	17	5	1
Královéhradecký	38	8	1
Kutnohorsko-poděbradský	39	10	2
Litomyšlský	30	10	4
Náchodský	33	13	7
Pardubický	32	8	3
Rychnovský	41	14	4
Trutnovský	50	8	5
Ústeckoorlický	51	18	11

stav k 22.4.2006⁶

⁶ <http://www.diecezehk.cz/dieceze/farnosti/>

Mapa Královéhradecké diecéze s jednotlivými vikariáty.

2.4 Biskupská knihovna Královéhradecké diecéze

Biskupská knihovna (dále Bk) je knihovnou královéhradeckých sídelních biskupů. V duchu téměř dvousetleté tradice umožňují jednotliví diecézní biskupové využívat fond této knihovny také odborné veřejnosti. Bk není samostatným právním subjektem a působí v rámci Biskupství královéhradeckého, kde je přímo podřízena diecéznímu biskupovi. Její činnost, personální zajištění a správa jednotlivých pracovišť se řídí vlastním statutem upravujícím zároveň její postavení uvnitř Biskupství královéhradeckého a vymezujícím její působnost směrem k cizím právním subjektům. Jedná se o specializovanou knihovnu, jejíž knihovní fond obsahuje především díla z oblasti teologie, filozofie a historie. K dispozici jsou také knihovní jednotky z hraničních oborů zabývající se uměním, metodologií některých vědních oborů apod.

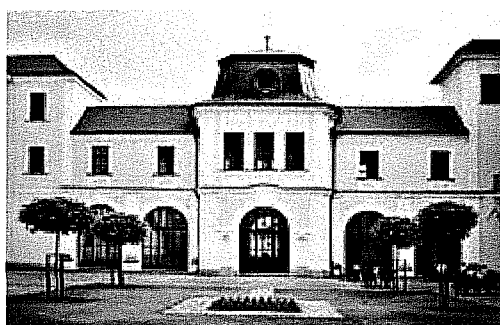
V současné době čítá knihovní fond zhruba 20 000 svazků, z čehož zkatalogizovaných a schopných výpůjčky je cca 1 000 knihovních jednotek. Počítá se spíše s prezenčními výpůjčkami. Charakteristický pro Bk je silný podíl starých tisků.

Katalog knihovny je zpracováván v integrovaném knihovnickém systému KP-WIN.

2.5 Dělení Biskupské knihovny

Biskupská knihovna se dělí na:

- 1) pracoviště s výpůjční službou, dislokované v sale terreně, která je architektonickou součástí areálu bývalé jezuitské koleje, dnes Nového Adalbertina
- 2) Trautmansdorfskou knihovnu v severním křídle biskupské rezidence.
- 3) dva depozitáře, z nichž první je umístěn v Mariánském sále kolejniho kostela Nanebevzetí Panny Marie, druhý v přízemí domu čp. 31.⁷

Biskupská knihovna

⁷ http://www.diecezchk.cz/biskupstvi/biskupska_knihovna/

3. Přehled farností zúčastněných v průzkumu

3.1 Farnosti, které mají knihovnu

1. Borová
2. Červený Kostelec
3. Česká Skalice
4. Česká Třebová
5. Dolní Čermná
6. Dolní Dobrouč
7. Havlíčkův Brod
8. Holice
9. Horní Sloupnice
10. Hostinné
11. Hradec Králové
12. Hronov
13. Humpolec
14. Chotěboř
15. Jablonné nad Orlicí
16. Kameničky
17. Kostelec nad Orlicí
18. Krucemburk („Nepřístupná z důvodu malého počtu knih.“⁸)
19. Ledec nad Sázavou
20. Letohrad
21. Lomnice nad Popelkou
22. Náchod
23. Nová Paka
24. Polná
25. Přibyslav
26. Rudoltice
27. Slatiňany
28. Slavoňov (nepřístupná)
29. Solnice

⁸ Farní knihovny – diecéze Hradec Králové, farnost Krucemburk.

30. Trutnov I
31. Týniště nad Orlicí
32. Vrchlabí
33. Vysoké Mýto
34. Zbraslavice
35. Žamberk

3.2 Farnosti, které nemají knihovnu

1. Bystré u Dobrušky

pod Bystré u Dobrušky spadají:

2. Dobřany
3. Olešnice v Orlických horách
4. Sedloňov
5. Bystré u Poličky
6. Česká Bělá
7. Golčův Jeníkov
8. Havlíčkův Brod 2

pod Jablonné nad Orlicí (knihovnu má) spadají, ale knihovnu nemají

9. Čenkovice
10. Jamné nad Orlicí
11. Orličky
12. Jičín
13. Kunvald
14. Klášterec nad Orlicí
15. Lanškroun („V budově fary sídlí městská knihovna, která je poměrně slušně zásoben náboženskou literaturou.“⁹)
spravuje excurrento:
 16. Luková
 17. Žichlínek
18. Licibořice
19. Lučice
20. Malé Svatoňovice

⁹ Farní knihovny – diecéze Hradec Králové, farnost Lanškroun.

21. Neratov („Probíhá rekonstrukce farní budovy, po dokončení bude farní knihovna zřízena.“¹⁰)
22. Bartošovice v Orlických horách
23. Nížkov
24. Nový Hrádek
25. Pardubice
26. Police nad Metují
27. Polička („Farní knihovnu jsme vybudovali, ale nikdy si nikdo nepřišel půjčit, přestože knihovník byl k dispozici. Tím farní knihovna zanikla.“¹¹)
spravuje excurrento:
 28. Květná
 29. Pomezí
30. Sebranice
31. Skuhrov u Havlíčkova Brodu („V roce 1951 jsem z Moravy byl vypovězen do Skuhrova. Po 50 letech jsem se vrátil sem opět. Tenkrát zde byla pěkná farní knihovna, nyní zde není žádná.“¹²)
32. Sobířov
33. Šlapanov
34. Trutnov II – Horní Staré Město
35. Týnec nad Labem
spravuje excurrento:
 36. Chotusice
 37. Komárovice
 38. Záboří nad Labem
39. Ústí nad Orlicí
40. Vilémov („Knihovna zatím není, ale je v plánu.“¹³)

¹⁰ Farní knihovny – diecéze Hradec Králové, farnost Neratov.

¹¹ Farní knihovny – diecéze Hradec Králové, farnost Polička.

¹² Farní knihovny – diecéze Hradec Králové, farnost Skuhrov.

¹³ Farní knihovny – diecéze Hradec Králové, farnost Vilémov.

4. Farnosti a jejich farní knihovny

Následující přehled byl vytvořen na základě vrácených dotazníků. Obsahuje kontaktní údaje na knihovny a informace o dané knihovně, které byly uvedeny v dotazníku.

Typy odpovědí:

- slovní (vlastní formulace respondenta)
- ano x ne (dle zaškrtnutí vyhovující odpovědi v dotazníku)
- „-“ údaje nebyl vyplněn

4.1 Farnost Borová

vikariát: Litomyšlský

Kontaktní údaje

knihovnick: -

adresa: Borová 9, 569 82 Borová

e-mail: vaclav.tobek@tiscali.cz

telefon: 461 743 109

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem

výpůjční doba: dle zájmu

Knihovní fond

počet jednotek: 600

jazyk dokumentů: čeština 80%, němčina 20%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 80%

1800-1970 – 20%

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: ne

jiné typy dokumentů: ne

roční přírůstek: zanedbatelný

knižní fond uspořádaný podle: neuspořádaný

katalog: nemá

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: 1970

financování: farní úřad

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: ano

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.2 Farnost Červený Kostelec

vikariát: Náchodský

Kontaktní údaje

knihovnick: Jaroslav Šolc

adresa knihovny: Boženy Němcové 1, Červený Kostelec

e-mail: marie.solcova@josi.cz

telefon: 776 170 814

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky

výpůjční doba: neděle 8-10 hod

Knihovní fond

počet jednotek: 1692

jazyk dokumentů: čeština 98%, polština 2%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 50%
1800-1970 – 50%

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: ne

jiné typy dokumentů: videokazety, mapy

roční přírůstek: 30

knížní fond uspořádaný podle: názvů

katalog: lístkový

fond uložen v PC: program Excel

Další informace

funguje od roku: 2002

financování: farní úřad

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.3 Farnost Česká Skalice

vikariát: Náchodský

Kontaktní údaje

knihovnick: ne

adresa knihovny: Farní úřad, Havlíčkova 1, 552 03 Česká Skalice

e-mail: hegrcskalice@seznam.cz

telefon: 491 452 124

www: ne

umístění knihovny: budova tzv. „staré školy“ u kostela

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky

výpůjční doba: dle zájmu

Knihovní fond

počet jednotek: 400

jazyk dokumentů: čeština 99%, němčina 1%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 90%

1800-1970 – 10%

obory zastoupené ve fondu: náboženská literatura

periodika: ne

jiné typy dokumentů: ne

roční přírůstek: cca 10

knižní fond uspořádaný podle: ne

katalog: ne

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: 2000

financování: knihy od kněze, jinak není financována

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: ne (ve farním archivu ano)

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.4 Farnost Česká Třebová

vikariát: Ústeckoorlický

z této farnosti přišel dopis od pana vikáře Miloše Kolovratníka:

„Co se týká farní knihovny na faře v České Třebové, tak sděluji, že na faře se nachází cca 2000 titulů (spíše ještě více). Pro knihovnu jsme vyčlenili a upravili jednu místnost v přízemí farní budovy, dále jsou knihy v dětské místnosti (pro děti), a v kuchyni jsou k nahlédnutí a zapůjčení periodika. Knihovna starých tisků byla v době mého příchodu na faru v podstatě až na pár titulů s největší pravděpodobností zcizena. Jeden z titulů s českořebovským ex libris jsem našel v antikvariátu v Praze u Karlova mostu. V současné době Vám nemohu o naší knihovně poskytnout přesnější informace, neboť provádíme novou katalogizaci titulů a práce ještě chvíli potrvají. Většina titulů je již v programu v počítači. Ale děláme roztřídění do oborů apod. Práce se ujal jeden z členů farní rady.“

4.5 Farnost Dolní Čermná

vikariát: Ústeckoorlický

Kontaktní údaje

knihovník: Anna Motlová

adresa knihovny: Farní úřad, Dolní Čermná 1, 561 53 Dolní Čermná

e-mail: pavel.seidl@worldonline.cz

telefon: 465 393 149 (kněz)

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem, přístupný historický fond

výpůjční doba: pátek 16:00 - 17:00 hod

Knihovní fond

počet jednotek: 2166

jazyk dokumentů: čeština 98%, němčina 1,5%, latina 0,5%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 82%

1800-1970 – 10%

novověké rukopisy (17.-18.stol.) - 3%

staré tisky (do r. 1800) – 5%

obory zastoupené ve fondu: teologie, duchovní literatura, životopisy, beletrie, poezie, dětská literatura

periodika: Amen, AD, Hromosvod, IKD, Katolický týdeník, Tarsicius, Universum

celkem 10, v r. 2005 odebírali 5 českých titulů

jiné typy dokumentů: videokazety, mapy

roční přírůstek: cca 40

knižní fond uspořádaný podle: předmětů

katalog: lístkový

fond uložen v PC: ano

Další informace

funguje od roku: 1999

financování: dary, pozůstalosti, sponzoři

propagace knihovny: příležitostně vyjde článek

spolupracuje s ostatními křesťanskými knihovnami: ano

Acta Curiae: ano (včetně Consistorial a Ordinárních listů)

Časopis katolického duchovenstva: ano

4.6 Farnost Dolní Dobrouč

vikariát: Ústeckoorlický

Kontaktní údaje

knihovnick: ne

adresa knihovny: Farní úřad, Dolní Dobrouč č.1, 561 02 Dolní Dobrouč

e-mail: josefdavid@quick.cz

telefon: 465 543 420

www: -

umístění knihovny: část v kostele, část na faře

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky ke zpracovaným titulům uvedených
v seznamech, tituly nezařazené do seznamu nejsou přístupné

výpůjční doba:-

Knihovní fond

počet jednotek: -

jazyk dokumentů: -

rok vydání knižních dokumentů: -

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: celkem 13

Fermentum, Hromosvod, IKD, Immaculata, Katech. listy, Katech. věstník,
Katolický týdeník, Monitor, Nové Město, Poutník, Rodinný život, Spoj nás,
Světlo, Tarsicius

jiné typy dokumentů: zvukové kazety, videokazety

roční přírůstek: -

knižní fond uspořádaný podle: názvů

katalog: ne

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: -

financování: -

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: -

o knihovně byla napsána práce:

DUŠKOVÁ, Lucie. *Historie a katalog farní knihovny v Dolní Dobrouči*. [Bakalářská práce v oboru archivnictví]. 2005.

Acta Curiae: ano (1995-2005)

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.7 Farnost Havlíčkův Brod

vikariát: Havlíčkobrodsko-humpolecký

Kontaktní údaje

knihovnick: ano

adresa knihovny: Farní úřad, Rubešovo nám. 173, Havlíčkův Brod

e-mail: -

telefon: 569 427 707

www: -

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem, přístupný historický fond

výpůjční doba: neděle 9 - 11:30 hod

Knihovní fond

počet jednotek: asi 1200

jazyk dokumentů: čeština 97%, němčina 1%, angličtina 1%, latina 1%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 80%

1800-1970 – 20%

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: IKD, Obzory, Studium, Universum

jiné typy dokumentů: zvukové kazety, mapy

roční přírůstek: cca 50

knižní fond uspořádaný podle: autorů, předmětů

katalog: ne

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: 1897

financování: příspěvek z rozpočtu děkanství

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: Humpolec, Ledec n. Sázavou

propagace knihovny: pravidelně ve farním zpravodaji

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.8 Farnost Holice

vikariát: Pardubický

Kontaktní údaje

knihovnick: Lukáš Peška

adresa knihovny: Farní úřad, Jungmannova 7, 534 01 Holice

e-mail: -

telefon: 466 682 108

www: -

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky

výpůjční doba: dle zájmu (1x týdně cca hodinu)

Knihovní fond

počet jednotek: asi 1600

jazyk dokumentů: čeština 90%, němčina 5%, latina 5%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 70%

1800-1970 – 30%

obory zastoupené ve fondu: biblistika, církvev, duch. život, liturgika, věrouka, praktický život,

mariánské, katecheze, životopisy, společenské vědy, historie,

naučná, krásná literatura

periodika: AD, IKD, Immaculata, Varhaník

jiné typy dokumentů: ne

roční přírůstek: cca 40

knihní fond uspořádaný podle: předmětů

katalog: lístkový

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: 1995, nové uspořádání v r. 2003

financování: osobní finance kněz

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.9 Farnost Horní Sloupnice

vikariát: Ústeckoorlický

Kontaktní údaje

knihovnick: Jiří Richtř

adresa knihovny: Farní úřad, Horní Sloupnice 1, 565 53 Sloupnice Česká Skalice

e-mail:

telefon: 465 549 244 (knihovnick)

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: nepřístupná z důvodů rekonstrukce

výpůjční doba: -

Knihovní fond

počet jednotek: cca 650

jazyk dokumentů: -

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 200 ks

1800-1970 – 200 ks

novověké rukopisy (17.-18.stol) – 6 ks

staré tisky do r. 1800 – 242 ks

prvotisky – 1 ks

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: ano

jiné typy dokumentů: ne

roční přírůstek: -

knižní fond uspořádaný podle: předmětů

katalog: elektronický

fond uložen v PC: ano

Další informace

funguje od roku: od 19. stol

financování: dary

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: -

Acta Curiae: ano (včetně Consistorial a Ordinárních listů)

Časopis katolického duchovenstva: ano

4.10 Farnost Hostinné

vikariát: Trutnovský

Kontaktní údaje

knihovník: -

adresa knihovny: Farní úřad, Horní Branná 3, 543 71 Hostinné

e-mail: -

telefon: 499 941 782

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem

výpůjční doba: stále - neomezená

Knihovní fond

počet jednotek: cca 200

jazyk dokumentů: čeština 100%

rok vydání knižních dokumentů: -

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: ne
jiné typy dokumentů: ne
roční přírůstek: cca 10
knižní fond uspořádaný podle: tématu
katalog: ne
fond uložen v PC: ne
Acta Curiae: ne
Časopis katolického duchovenstva: ne

Další informace

funguje od roku: 1980
financování: vlastní finance
spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne
propagace knihovny: ne

4.11 Farnost Hradec Králové

vikariát: Královéhradecký

Kontaktní údaje

název: Farní knihovna farnosti u katedrály sv. Ducha v Hradci Králové

knihovnick: Božena Klabalová, Milada Dvořáková

adresa knihovny: Velké náměstí 32, 500 03 Hradec Králové

e-mail: Misa.Ayresu@seznam.cz

telefon: 721 617 111 (knihovnice)

www: http://www.dekanstvihk.cz/institute/institute_knihovna.htm

umístění knihovny: pastorační centrum Nové Adalbertinum

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem

výpůjční doba: během roku – pondělí 16:30 – 18:30

během prázdnin zavřeno

Knihovní fond

počet jednotek: cca 1800

jazyk dokumentů: čeština 99,9% , slovenština – mizivé procento

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 86%

1800-1970 – 14%

obory zastoupené ve fondu: náboženství a duchovní život (Písmo sv., biblistika, teologie, morálka, modlitba, spiritualita, pastore, liturgie, církevní dokumenty, církevní dějiny, biografie světců a dalších osobností, beletrie s náboženskou tematikou, ...)

periodika: Informace farnosti, Universum (plus AD), Teologické texty

jiné typy dokumentů: ne

roční přírůstek: cca 80

knižní fond uspořádaný podle: oborově, dle MDT (třída 2)

katalog: lístkové (jmenný, názvový, předmětový, revizní dle signatur)

fond uložen v PC: ano (mimo farní knihovnu, Excel)

Další informace

funguje od roku: 3.10.1995 (viz web)

financování: děkanství, dary věřících

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: články – http://unas.svkhk.cz/pdf_archiv/0049.pdf

průběžně v Informacích farností (viz web)

propagační materiály – seznamy knih FK v některých kostelech
Hradce Králové

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.12 Farnost Hronov

vikariát: Náchodský

Kontaktní údaje

knihovnick: ne

adresa knihovny: Farní úřad, Regnerova 56, 549 51 Hronov

e-mail: J.Jirasek@centrum.cz

telefon: 491 483 331

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky

výpůjční doba: dle zájmu

Knihovní fond

počet jednotek: 2000

jazyk dokumentů: čeština 95%, němčina 5%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 85%

1800-1970 – 15%

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: Communio, Světlo, Teologické texty, Universum

jiné typy dokumentů: audiokazety, videokazety

roční přírůstek: cca 100

knižní fond uspořádaný podle: předmětů

katalog: lístkový

fond uložen v PC: -

Další informace

funguje od roku: cca 1990

financování: farnost

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.13 Farnost Humpolec

vikariát: Havlíčkobrodsko-humpolecký

Kontaktní údaje

knihovnick: Jana Hružová

adresa: Římskokatolická farnost – děkanství, Hornín 272, Humpolec 396 01

e-mail: ne

telefon: 565 537 360

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem

výpůjční doba: neděle po mši svaté

Knihovní fond

počet jednotek: 1640

jazyk dokumentů: čeština 99,5%, němčina 0,25%, angličtina 0,25%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 90%

1800-1970 – 10%

obory zastoupené ve fondu:

periodika: IKD, Nezbeda, Řád, Světlo, Tarsicius, Universum

jiné typy dokumentů: zvukové kazety, videokazety, CD, mapy

roční přírůstek: 30

knižní fond uspořádaný podle: předmětů

katalog: lístkový

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: není známo

financování: farnost, dary, sponzoři

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: ne (jsou uloženy v kanceláři farnosti)

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.14 Farnost Chotěboř

vikariát: Havlíčkobrodsko-humpolecký

Kontaktní údaje

knihovnick: Markéta Valtrová

adresa: Děkaný úřad, Trčků 2, Lípy 1, 583 01 Chotěboř

e-mail: VALTROVI@mujmejl.cz

telefon: 569 624 884 (knihovník), 569 624 641 (kněz)

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem

výpůjční doba: dle zájmu

Knihovní fond

počet jednotek: cca 1000, 30 videokazet

jazyk dokumentů: čeština 99,8%, slovenština 0,2%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 98%

1800-1970 – 2%

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: darované - Hlas Mariin, Immaculata, Nezbeda, Report, Světlo

jiné typy dokumentů: zvukové kazety, videokazety, DVD

roční přírůstek: průměrně cca 20

knížní fond uspořádaný podle: autorů, dle žánrů – beletrie, dětská literatura, naučná,
meditativní, katecheze

katalog: elektronický (nevyužívá se)

fond uložen v PC: ano

Další informace

funguje od roku: 1990 (nejdříve nákup knih křesťanských pro vlastní potřebu, pak postoupeny farní veřejnosti a též nabízeno půjčování pro všechny)

financování: osobní finance, některé knihy zakoupeny farností, některé darovány

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ano

propagace knihovny: článek – Echo (městský časopis)

Svatojakubský list (farní časopis, časté příspěvky, měsíčník)

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.15 Farnost Jablonné nad Orlicí

vikariát: Ústeckoorlický

Kontaktní údaje

knihovník: Marie Vacková

adresa: -

e-mail: ne

telefon: 465 642 796 (knihovník)

www: ne

umístění knihovny: kostel

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky

výpůjční doba: před a po každé mši sv. v neděli a svátek

Knihovní fond

počet jednotek: 800

jazyk dokumentů: čeština 100%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 100%

obory zastoupené ve fondu: dětské, beletrie, náboženská, naučná

periodika: IN, Nezbeda

jiné typy dokumentů: zvukové kazety, videokazety

roční přírůstek: 10-15

knížní fond uspořádaný podle: předmětů, přírůstku

katalog: lístkový (jmenný, předmětový)

fond uložen v PC: ano (Access)

Další informace

funguje od roku: 1990

financování: farnost, dary

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ano

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.16 Farnost Kameničky

vikariát: Chrudimský

Kontaktní údaje

Farní knihovna je spojena s obecní, údaje jsou uvedeny celkově za obě!

knihovnick: ano

adresa: Kameničky 120, 539 41 Kameničky

e-mail: -

telefon: 469 319 283

www: <http://www.kamenicky.com>

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem

výpůjční doba: pátek 17 - 18 hodin, celoročně

Knihovní fond

počet jednotek: 4228 celkem, farní 711

jazyk dokumentů: čeština 100%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 10%

1800-1970 – 90%

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: ne

jiné typy dokumentů: ne

roční přírůstek: 0

knížní fond uspořádaný podle: podle data zakoupení

katalog: lístkový

fond uložen v PC: ano

Další informace

funguje od roku: 1998/1999 (jako sloučené knihovny)

financování: farnost, obecní úřad

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: -

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.17 Farnost Kostelec nad Orlicí

vikariát: Rychnovský

Kontaktní údaje

knihovnik: ne

adresa: Jiráskovo nám. 71, Kostelec nad Orlicí

e-mail: farnost.kostelec@tiscali.cz

telefon: 737 317 173

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky

vypůjční doba: středa 17 – 18 hod

Knihovní fond

počet jednotek: 1500

jazyk dokumentů: čeština 100%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 99%

obory zastoupené ve fondu: biblistika, morálka, duchovní život, beletrie

periodika: AD speciál, IKD, Katolický týdeník, Universum

jiné typy dokumentů: ne

roční přírůstek: 70

knižní fond uspořádaný podle: předmětů

katalog: elektronický

fond uložen v PC: ano, Excel

Další informace

funguje od roku: 2006

financování: farnost

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: -

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.18 Farnost Krucemburk

vikariát: Havlíčkobrodsko-humpolecký

Kontaktní údaje

knihovnik: ne

adresa: -

e-mail: -

telefon: -

www: ne

umístění knihovny: -

přístupnost knihovny: nepřístupná – malý počet knih

vypůjční doba: příležitostně

Knihovní fond

počet jednotek: 30

jazyk dokumentů: čeština 100%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 100%

obory zastoupené ve fondu:

periodika: ne

jiné typy dokumentů: zvukové kazety

roční přírůstek: 1

knižní fond uspořádaný podle: ne

katalog: ne

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: 1998

financování: dary věřících

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.19 Farnost Ledec nad Sázavou

vikariát: Havlíčkobrodsko-humpolecký

Kontaktní údaje

knihovnick: František Stýblo

adresa: Mlýnská 148, 584 01 Ledec nad Sázavou

e-mail: f.styblo@seznam.cz

telefon: 569 722 265 (knihovnick)

www: <http://www.ledecns.farnost.cz/knihovna.htm>

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem

výpůjční doba: 2x do měsíce (viz www stránky)

Knihovní fond

počet jednotek: 650

jazyk dokumentů: čeština 100%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 95%

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: ne

jiné typy dokumentů: ne

roční přírůstek: 30 - 50

knižní fond uspořádaný podle: autorů, názvů

katalog: elektronický

fond uložen v PC: ano, Excel na PC knihovníka

Další informace

funguje od roku: 1970

financování: farní úřad

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: -

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.20 Farnost Letohrad

vikariát: Ústeckoorlický

Kontaktní údaje

knihovník: Jana Kalousková

adresa: Farnost sv. Václava, Václavské náměstí 57, 561 51 Letohrad

e-mail: j.kalouskova@centrum.cz (knihovník), vaclav.vacek@wo.cz (kněz)

telefon: 465 620 357

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem

výpůjční doba: dle zájmu

Knihovní fond

počet jednotek: 200

jazyk dokumentů: čeština 100%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 100%

obory zastoupené ve fondu: beletrie

periodika: IKD, Katolický týdeník, Teologické texty

jiné typy dokumentů: ne

roční přírůstek: zanedbatelný

knižní fond uspořádaný podle: pořadových čísel 1-

katalog: ne

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: 1990

financování: z vlastních zdrojů

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: ne

jiné informace: lidé chodí kdykoliv, půjčujeme i z vlastních knih

Acta Curiae: ano (od r. 1990)

Časopis katolického duchovenstva: -

4.21 Farnost Lomnice nad Popelkou

vikariát: Jilemnický

Kontaktní údaje

knihovnick: Václav Zahradka

adresa: Farní úřad, Husovo náměstí 33, Lomnice nad Popelkou

e-mail: -

telefon: 481 671 347 (fara)

www: -

umístění knihovny: kostel

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky

výpůjční doba: vždy po mši svaté

Knihovní fond

počet jednotek: 100

jazyk dokumentů: čeština 100%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 100%

1800-1970 – 20%

obory zastoupené ve fondu: náboženská literatura

periodika: ne

jiné typy dokumentů: ne

roční přírůstek: 2

knižní fond uspořádaný podle: autorů

katalog: -

fond uložen v PC: -

Další informace

funguje od roku: 1995

financování: bez financování

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: -

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.22 Farnost Náchod

vikariát: Náchodský

Kontaktní údaje

knihovnick: ne

adresa: Farní úřad, Masarykovo nám. 75, Náchod

e-mail: farnost.nachod@tiscali.cz

telefon: 491 428 355

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky

výpůjční doba: -

Knihovní fond

počet jednotek: 2183

jazyk dokumentů: čeština 99%, latina 0,5%, jiný 0,5%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 90%

1800-1970 – 10%

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: Teologické texty

jiné typy dokumentů: zvukové kazety, videokazety, mapy

roční přírůstek: různé

knižní fond uspořádaný podle: předmětů

katalog: -

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: 2000

financování: farnost, sponzoři

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: -

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: ano

Časopis katolického duchovenstva: -

4.23 Farnost Nová Paka

vikariát: Jičínský

Kontaktní údaje

knihovník: Marie Tůmová

adresa: klášter Nová Paka

e-mail: -

telefon: -

www: ne

umístění knihovny: oratoř kostela P. Marie

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky

výpůjční doba: -

Knihovní fond

počet jednotek: 806

jazyk dokumentů: čeština 98%, němčina 2%

rok vydání knižních dokumentů: -

obory zastoupené ve fondu: beletrie, duchovní a asketická literatura

periodika: ne

jiné typy dokumentů: ne

roční přírůstek: 50

knižní fond uspořádaný podle: autorů

katalog: lístkový

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: 2004

financování: dary, sbírka

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.24 Farnost Polná

vikariát: Havlíčkobrodsko-humpolecký

Kontaktní údaje

knihovnick: Ladislav Novák

adresa: Děkanství, Husovo náměstí, 588 13 Polná

e-mail: -

telefon: 567 212 423, 567 212 139

www: ne

umístění knihovny: děkanství

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem, přístupný historický fond

vypůjčení doba: každou neděli po ranní mši (cca 9:30-11 hod)

Knihovní fond

počet jednotek: 3600

jazyk dokumentů: čeština, němčina, angličtina, latina

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 - ano

1800-1970 - ano

obory zastoupené ve fondu: náboženství, biblistika, životopisy, beletrie, dětská literatura, dobrodružná literatura

periodika: IKD, Immaculata, Jezuité, Monitor ad.

jiné typy dokumentů: videokazety (105)

roční přírůstek: 50

knižní fond uspořádaný podle: autorů

katalog: lístkový

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: od r. 1991 jako knihovna Lidového domu, od r. 1997 sloučena a rozšířena o knihy na děkanství jako Farní knihovna

financování: z farních sbírek, dary farníků

propagace knihovny: občasně články a informace v měsíčníku „Informace polenské farnosti“

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.25 Farnost Příbyslav

vikariát: Havlíčkobrodsko-humpolecký

Kontaktní údaje

knihovník: Zdeňka Bencová

adresa: -

e-mail: -

telefon: -

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem

výpůjční doba: v pátek 1 hodinu před mší sv.

Knihovní fond

počet jednotek: 1100

jazyk dokumentů: čeština 100%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 60%

1800-1970 – 40%

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: ne

jiné typy dokumentů: videokazety

roční přírůstek: -

knižní fond uspořádaný podle: předmětů

katalog: elektronický

fond uložen v PC: ano, nyní mimo provoz

Další informace

funguje od roku: 2001

financování: farníci

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: -

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.26 Farnost Rudoltice

vikariát: Ústeckoorlický

Kontaktní údaje

knihovník: Marcela Macháčková

adresa: Rudoltice 1, Rudoltice 561 25

e-mail: machacek.josef@centrum.cz

telefon: 465 324 893, 776 559 793

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky

výpůjční doba: dle pořadu bohoslužeb

Knihovní fond

počet jednotek: asi 1500 až 2000

jazyk dokumentů: čeština 98%, němčina 1,5%, latina 0,5%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 95%

1800-1970 – 5%

obory zastoupené ve fondu: teologie, beletrie

periodika: Immaculata, Regina, Report, Světlo

jiné typy dokumentů: zvukové kazety, videokazety

roční přírůstek: dle možností

knižní fond uspořádaný podle: dle paměti knihovníka

katalog: ne

fond uložen v PC: PC ano, nyní mimo provoz

Další informace

funguje od roku: 1993

financování: dary rodiny knihovnice, dědictví

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: -

4.27 Farnost Slatiňany

vikariát: Chrudimský

Kontaktní údaje

knihovnick: ne

adresa: Farní úřad Slatiňany

e-mail: -

telefon: -

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky

výpůjční doba: -

Knihovní fond

počet jednotek: asi 150-200

jazyk dokumentů: čeština převážně

rok vydání knižních dokumentů: -

obory zastoupené ve fondu:

periodika: ne

jiné typy dokumentů: ne

roční přírůstek: -

knižní fond uspořádaný podle: ne

katalog: ne

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: 1970

financování: farní úřad

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: -

Acta Curiae: vedeny v dokumentaci farnosti

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.28 Farnost Slavoňov

vikariát: Náchodský

Kontaktní údaje

knihovnick: -

adresa: Farní úřad, Slavoňov 24

e-mail: -

telefon: -

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: nepřístupná – knihovnick se odstěhoval z farnosti a není náhrady

výpůjční doba: -

Knihovní fond

počet jednotek: není znám

jazyk dokumentů: -

rok vydání knižních dokumentů: -

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: ne

jiné typy dokumentů: ne

roční přírůstek: -

knižní fond uspořádaný podle: předmětů

katalog: -

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: -

financování: -

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: -

Acta Curiae: 2002 - 2005

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.29 Farnost Solnice

vikariát: Rychnovský

Kontaktní údaje

knihovník: ne

adresa: Farní úřad, Zámecká 203, Solnice

e-mail: ptn@seznam.cz (?)

telefon: 731 402 224

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem

výpůjční doba: dle zájmu

Knihovní fond

počet jednotek: 300

jazyk dokumentů: čeština 100%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 70%

1800-1970 – 30%

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: ne

jiné typy dokumentů: zvukové kazety, videokazety

roční přírůstek: 5

knížní fond uspořádaný podle: předmětů

katalog: ne

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: 1999

financování: pozůstalost

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.30 Farnost Trutnov I

vikariát: Litomyšlský

Kontaktní údaje

knihovnik: ne

adresa: Farní úřad, Školní 155/22, 541 11 Trutnov

e-mail: farnost@arcidekanstvi-tu.cz

telefon: 499 815 685, 499 811 607

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: momentálně fara i knihovna v rekonstrukci (2006)

výpůjční doba: po mši

Knihovní fond

počet jednotek: asi 1000

jazyk dokumentů: čeština 99%, němčina 1%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 95%

1800-1970 – 5%

obory zastoupené ve fondu: beletrie, duchovní literatura, populárně-vědecká, modlitební knihy

periodika: ne

jiné typy dokumentů: videokazety

roční přírůstek: nyní žádný

knižní fond uspořádaný podle: -

katalog: ne

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: 1998 bez systematické péče a přírůstků

financování: sponzoři

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: ne

jiné informace: výstavba knihovny do přijatelného stavu trvá už mnoho let, mění se neustále podmínky jak prostorové, tak finanční, rovněž každý duchovní má různé priority

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.31 Farnost Týniště nad Orlicí

vikariát: Rychnovský

Kontaktní údaje

knihovnick: ne

adresa: Farní úřad, Mírové náměstí 1, Týniště nad Orlicí

e-mail: ivanhavlicek@seznam.cz

telefon: 777 344 159

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: nepřístupná – není ještě setříděná

výpůjční doba: dle zájmu

Knihovní fond

počet jednotek: -

jazyk dokumentů: -

rok vydání knižních dokumentů: -

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: ne

jiné typy dokumentů: -

roční přírůstek: -

knižní fond uspořádaný podle: -

katalog: ne

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: -

financování: -

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: ne

Acta Curiae: ano

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.32 Farnost Vrchlabí

vikariát: Trutnovský

Kontaktní údaje

knihovnick: M. Hrdlička

adresa: Farní úřad, Náměstí Míru 284, Vrchlabí

e-mail: rkf.vrchlabi@quick.cz

telefon: 499 422 899

www: <http://web.quick.cz/rkf.vrchlabi>

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem

výpůjční doba: čtvrtek 14:30-17:00, případně po individuální domluvě

Knihovní fond

počet jednotek: -

jazyk dokumentů: -

rok vydání knižních dokumentů: -

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: AD speciál, Hromosvod, IKD, Katolický týdeník, Universum; dříve též Duha,

Puls, Getsemany, AD, Teologie a společnost, Teologické listy

jiné typy dokumentů: videokazety

roční přírůstek: -

knižní fond uspořádaný podle: oborů

katalog: elektronický

fond uložen v PC: ano, Access, přechod k databázi programu SQL

připravuje se připojení na síť

Další informace

funguje od roku: 1997

financování: farnost, město, diecézní pastorační fond

propagace knihovny: -

Acta Curiae: výhledově se chystá zařazení do knihovny

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.33 Farnost Vysoké Mýto

vikariát: Ústeckoorlický

Kontaktní údaje

knihovník: Pavel Tuháček

další knihovník: Feltl Miloslav, Madlová Marie

adresa: Farní úřad, Försterova 161/I, 566 01 Vysoké Mýto

e-mail: rkfmyto@tiscali.cz

telefon: 465 420 983 (kněz)

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: veřejně přístupná všem

výpůjční doba: středa 19:00 - 21:00, neděle 9:30 - 10:30

Knihovní fond

počet jednotek: 1531

jazyk dokumentů: čeština 95%, němčina 2,5%, angličtina 1,5%, jiný 1 %

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 86%

1800-1970 – 14%

obory zastoupené ve fondu: náboženská literatura, dětská, beletrie, vzdělávací, umění

periodika: ne

jiné typy dokumentů: zvukové kazety, videokazety

roční přírůstek: 4 - 30 ks

knížní fond uspořádaný podle: autorů, předmětů

katalog: lístkový, elektronický

fond uložen v PC: ano

Další informace

funguje od roku: 1985

financování: sponzoři

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: Církev čs. husitská, českobratrská

propagace knihovny: Vavřínecké listy 2004/1, 2005/září, 2005/prosinec

Acta Curiae: ne

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.34 Farnost Zbraslavice

vikariát: Kutnohorský

Kontaktní údaje

knihovnick: P. Antonín Pavlas

adresa: Farní úřad, Zbraslavice 4, 285 21 Zbraslavice

e-mail: pavlas.a@c-box.cz

telefon: 327 591 170, 604 170 227

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky

výpůjční doba: -

Knihovní fond

počet jednotek: 500

jazyk dokumentů: -

rok vydání knižních dokumentů: -

obory zastoupené ve fondu: -

periodika: Immaculata, IKD, Katolický týdeník, Světlo

jiné typy dokumentů: -

roční přírůstek: -

knížní fond uspořádaný podle: ne

katalog: ne

fond uložen v PC: -

Další informace

funguje od roku: 1995

financování: -

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: -

propagace knihovny: -

Acta Curiae: ano

Časopis katolického duchovenstva: ne

4.35 Farnost Žamberk

vikariát: Ústeckoorlický

Kontaktní údaje

knihovnik: ne

adresa: Farní úřad, Kostelní 65, 564 01 Žamberk

e-mail: olda.kucera@orlicko.cz

telefon: 465 614 529

www: ne

umístění knihovny: fara

přístupnost knihovny: přístupná pouze pro farníky

výpůjční doba: dle zájmu

Knihovní fond

počet jednotek: 2000

jazyk dokumentů: čeština 70%, němčina 20%, latina 10%

rok vydání knižních dokumentů: po r. 1970 – 50%

1800-1970 – 40%

novověké rukopisy (ze 17. – 18. st.) – 10%

obory zastoupené ve fondu:

periodika: AD, Duha, IKD, Katolický týdeník, Nové město (celkem 10 titulů, v r.2005)

jiné typy dokumentů: videokazety, mapy

roční přírůstek: 10 ks

knihní fond uspořádaný podle: -

katalog: ne

fond uložen v PC: ne

Další informace

funguje od roku: 1995

financování: farní úřad

spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami: ne

propagace knihovny: -

jiné informace: knihovna není dokončena, ale připravuje se vybudování regálu na knihy
(2006)

Acta Curiae: ano

Časopis katolického duchovenstva: ne

5. Celkové zhodnocení situace

5.1 Vyjádření Papežské komise pro církevní kulturu

Otázce církevních knihoven se věnuje Papežská komise pro církevní kulturu. Údaje zjištěné v průzkumu odpovídají popisu farních knihoven z dokumentu zmiňované komise - Církevní knihovny v poslání církve - z roku 2002. „Menší knihovny (jako jsou farní či spolkové) zůstanou zřejmě odkázány na dobrovolnou činnost, jak tomu bývalo v jiných dějinných údobích. Protože však jsou tyto knihovny kulturními nástroji určenými všem, ne výhradně křesťanskému společenství měly by mít plnoprávnou účast na příspěvcích, které národní a regionální společenství vytvořila pro růst územních knihoven.“¹⁴

Průzkumem ale nebylo zjištěno, že by knihovny využívaly jiné finanční zdroje (než vlastní) – jak je uváděno v dokumentu. Knihovny rovněž nemají zájem o registraci u Ministerstva kultury ČR. Z registrace sice vyplývají nejen další možnosti (např. získávání grantů), ale i další povinnosti knihovníka navíc. Není tedy zcela možné žádat po dobrovolnících takový další nárůst činnosti spojené s vedením farní knihovny. Rovněž kněží pravděpodobně nemají časové dispozice pro vedení knihovny, vzhledem k jejich povolání a poslání.

Je na zvážení, zda spojit farní knihovnu s existující městskou či obecní knihovnou. Tyto knihovny mají většinou rozlišné fondy a jejich role je tedy nezastupitelná. Fondy městských knihoven většinou obsahují beletrii všeobecného rázu. Naučná část fondu je pak orientována na volnočasové aktivity a základní poznatky z lidského poznání. Jak ale uvedli knihovníci farních knihoven, snaží se, aby jejich fond byl odlišný od městských či obecních knihoven. Beletrii spojuje křesťanská tematika a naučná literatura je taktéž teologicky orientována. Jde zejména o populárně psanou naučnou literaturu. Některé knihovny obsahují i náročnější teologická díla, která jsou využívána zejména studenty.

V uvedeném dokumentu papežské komise je dále doporučeno, aby diecéze provedla zmapování situace (inventární soupisy a zjištění typů knihoven), aby mohla probíhat vzájemná výpomoc a rozvoj církevních knihoven. Jak se uvádí v dokumentu, nejde jen o vytvoření jediné lokální knihovny, ale i o zachování jednotlivých farních knihoven. Je kladen důraz na užitečnost knihoven v pastorační činnosti kněze, jako zdrojů látky k vlastnímu studiu i k vhodnému nasměrování těch, kteří chtějí prohloubit své vědomosti.

¹⁴ Papežská komise pro církevní kulturu. *Církevní knihovny v poslání církve*. Praha: ČBK, 2002.

Papežská komise také doporučuje vytvoření „direktáře“ církevních knihoven, který poskytne směrnice pro vztah k necírkevním knihovnám a prospěje samotnému lepšímu využití knihoven.

Zdá se, že doporučení papežské komise k rozvoji církevních knihoven jsou spíše zajímavým podnětem než reálnou možností rozvoje. Pozitivním přínosem je však fakt, že církev má zájem o zachování a rozvoj farních knihoven, i když v rámci farností jde zejména o dobrovolnou činnost. Jak ale z průzkumu vyplývá, je mnoho knihoven vedeno nadšenými knihovníky či kněžími k dalšímu rozvoji a službě společenství.

5.2 Průběh průzkumu

5.2.1 Zúčastněné farnosti

Dotazníky byly rozeslány do 138 farností Královéhradecké diecéze, tj. celkový počet farností diecéze, ve kterých trvale žije kněz - administrátor. Bylo ale možné uvést i údaje za farnosti, které spadají do správy kněze excurrento. Proto byly jejich údaje rovněž zahrnuty do odpovědí. Průzkumu se zúčastnilo celkem 75 farností, z toho 35 uvedlo, že farní knihovnu má a 40 farní knihovnu nemá.

5.2.2 Distribuční cesty

Protože dotazníky byly distribuovány dvojím způsobem ve dvojí podobě, je možné zhodnotit, která cesta byla respondenty více využívána.

1. oslovení kněží přes diecézní věstník Acta Curiae, kde bylo i průvodní slovo otce biskupa (viz příloha); věstník je rozeslán do každé farnosti diecéze;

takto vrácených dotazníků bylo 28

2. rozeslání dotazníků vikářům všech 12 vikariátů (ti je dále předali kněžím);

takto vrácených dotazníků bylo 25

Někteří zvolili i jiné způsoby odpovědi – do průzkumu byly zahrnuty rovněž 4 dopisy bez dotazníku (z toho 1 kladná odpověď a 3 záporné) a 1 e-mail s vyplněným dotazníkem.

Na základě doporučení sociologů¹⁵ byly k mnou distribuovaným dotazníkům rovněž přiloženy ofrankované obálky, které měly zvýšit jejich návratnost. Disman¹⁶ rovněž uvádí, že takto je možné zajistit zpětnou reakci až 75 % respondentů. Běžná návratnost je uváděna mezi 20 - 30%.

Celkový počet obálek, ve kterých přišly vyplněné dotazníky, je 53. Z toho 25 bylo mnou distribuovaných, 28 jiných obálek. 1 dotazník byl doručen osobně a 1 e-mailem, přišlo také 5 dopisů. V přehledu jsou uvedeny i farnosti bez vlastního administrátora – celkem 15 farností.

Bylo tedy dosaženo 43,5% návratnosti (počítáno 60 farností s vlastním administrátorem ze základního vzorku 138 farností).

^{15/16} Disman, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 1993.

6. Zhodnocení získaných údajů

Informace získané z dotazníků se velmi lišily. Z celkem 75 získaných dotazníků bylo velice málo vyplněno úplně. Je na zvážení, zda nedostatečné vyplnění otázek bylo způsobeno jejich špatnou formulací, či zda vyjadřují zápornou odpověď nebo zda nebyla dotazníku věnována dostatečná pozornost.

V některých farnostech mají dobře vybavené fungující a využívané knihovny, jinde jsou sice knihovny založeny, ale čtenáři je nevyužívají. Zpracovávat výsledky souhrnně a uvádět průměrné údaje tedy není zcela objektivní. Ze získaných informací byl vytvořen soupis o jednotlivých farních knihovnách. V následující kapitole je pak uvedeno statistické zpracování získaných údajů. Zvolila jsem i slovní zhodnocení, kde je možné údaje lépe vysvětlit.

Do průzkumu byly rovněž zahrnuty farnosti, ve kterých nežije trvale kněz. Důvodem byl hlavní účel průzkumu, tj. zjistit celkový stav a existenci knihoven ve všech farnostech diecéze. Omezení v distribuci dotazníků bylo dáno především finanční stránkou.

6.1 Existence knihoven

V Královéhradecké diecézi funguje dle výsledků průzkumu 35 farních knihoven. Některé jsou využívány hojně, některé téměř vůbec. V několika farnostech je výstavba farní knihovny plánována (Neratov¹⁷). Jinde ale byly knihovny pro nezájem čtenářů zrušeny,¹⁸ jedna knihovna byla zrušena, protože knihovník se odstěhoval z farnosti a není za něj náhrady.¹⁹

6.2 Umístění knihoven

29 knihoven je umístěno na faře, 4 v kostele, 2 v jiných prostorách patřících farnosti. 1 knihovna je sloučena s obecní knihovnou.²⁰ Jedna knihovna je rozdělena do více prostor (část v kostele, část na faře), údaj je zahrnut do obou možností umístění.

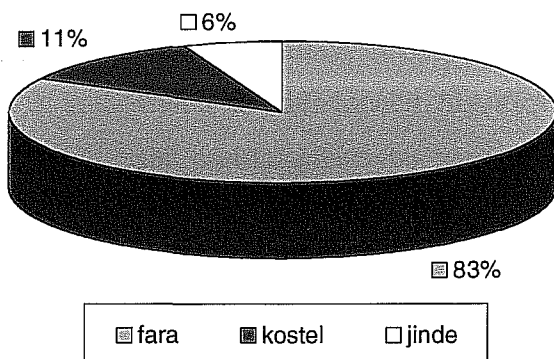
¹⁷ Farní knihovny – diecéze Hradec Králové, farnost Neratov.

¹⁸ Farní knihovny – diecéze Hradec Králové, farnost Polička

¹⁹ Farní knihovny – diecéze Hradec Králové, farnost Slavoňov

²⁰ Farní knihovny – diecéze Hradec Králové, farnost Kameničky

Umístění knihovny

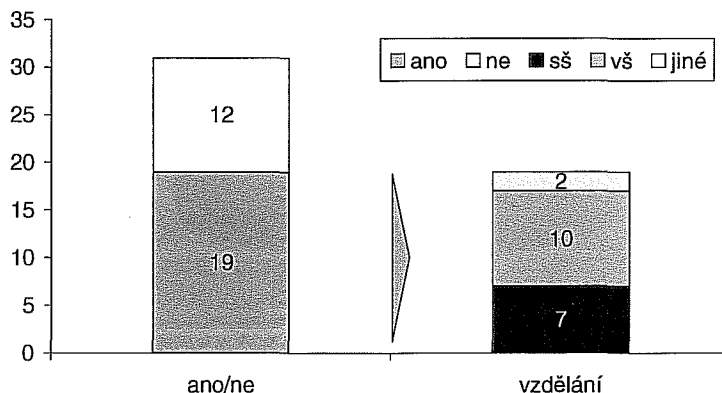

6.3 Knihovník

Celkem 19 knihoven má vlastního knihovníka, 12 uvedlo, že knihovníka nemá. Údaje ze zbývajících knihoven nejsou známy pro neúplnost dotazníku.

Co se týká vzdělání knihovníků, tak 7 je středoškolsky vzdělaných, 10 vysokoškolsky a 2 mají vzdělání jiné.

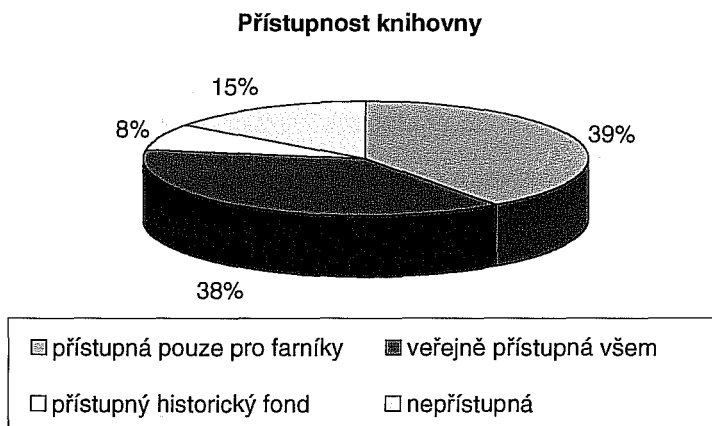
Knihovníci mají vzdělání v oborech: učitelství (aprobace čeština - výtvarná výchova, čeština - latina), historie a archivnictví, farmacie, ekonomie, strojírenství, zlatnictví, zdravotnictví, vodohospodářství, všeobecné (gymnázium), vysokoškolské humanitní a knihovnické (celkem 3 knihovníci).

Žádný z knihovníků nedostává za službu ve farní knihovně odměnu.

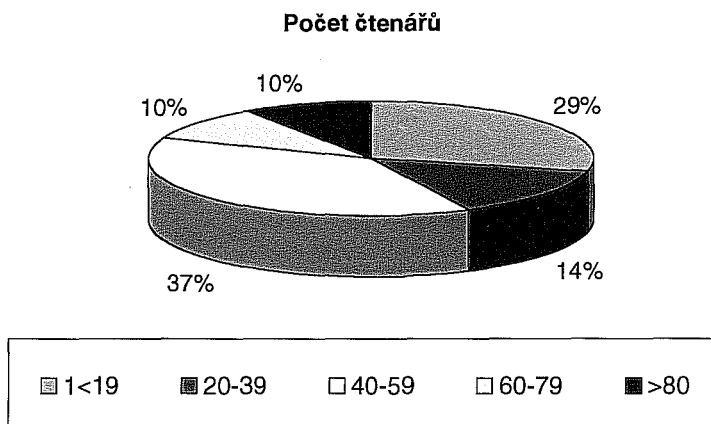
6.4 Přístupnost knihovny

16 knihoven je přístupno pouze pro farníky, důvody nebyly uvedeny. 15 knihoven je veřejně přístupných. Ve 3 knihovnách je zpřístupněn historický fond a 6 knihoven je z různých důvodů nepřístupných, např. probíhá přestavba, nemají knihovníka apod.

6.5 Počet čtenářů

Počet čtenářů se v jednotlivých farnostech velice lišil, a to v rozmezí od 9 čtenářů (jedna rodina) do 140. Průměrný počet čtenářů na farní knihovnu činí 44, což odpovídá 37% knihoven.

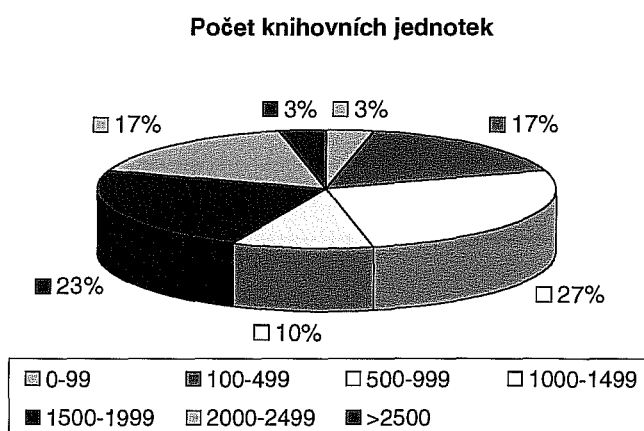

6.6 Knihovní fond

6.6.1 Počet knihovních jednotek

Stejně jako se knihovny velice liší v počtu čtenářů, liší se i v rozsahu knihovního fondu. Jako průměrný vyšel údaj 1135 dokumentů. Tento údaj ale odpovídá pouze 10% knihoven. Různost v rozsahu dokumentů může být dána především finančními možnostmi farnosti.

Získané údaje o rozsahu fondu byly rozděleny do 6 kategorií (viz legenda grafu), graf pak uvádí jejich procentuální zastoupení ve farních knihovnách. Nejvíce knihoven má 500 – 999 knihovních jednotek.

6.6.2 Jazyk knižních dokumentů

Jazyk knižních dokumentů je v 97% čeština, dále se vyskytuje němčina (průměrně 5% fondu), angličtina (průměrně 0,9% fondu), latina (průměrně 2,6% fondu), další vyskytující se jazyky jsou slovenština a polština.

Jazyk dokumentů	Průměrné zastoupení ve fondu (%)
čeština	97%
němčina	5%
latina	2,6%
angličtina	0,9%
slovenština, polština	-

6.6.3 Rok vydání knižních dokumentů

80% titulů z fondu knihoven je vydaných po r. 1970, vyskytují se dokumenty z období 1800 - 1970, ale i novověké rukopisy, staré tisky a výjimečně prvotisky. Vlastnictví rukopisů do roku 1450 neuvedla žádná z knihoven.

V tabulce je uveden údaj získaný jako průměr procentuálního zastoupení dokumentů ve fondu (viz dotazník v příloze 1).

Rok vydání	Průměrné zastoupení ve fondu (%)
po 1970	80%
1800-1970	44%
novověké	5,6%
staré tisky	20%
rukopisy	0%

6.7 Roční přírůstek do knihovny

Průměrný roční přírůstek bývá 33 titulů. Rovněž toto číslo je dosti zkreslené většími knihovnami. Obsah knihovny je postupně skládán především z darů farníků, kněží a zejména knihovníků samotných. Z dotazníků rovněž vyplývá, že v mnoha knihovnách nemají z finančních důvodů přírůstek žádný.

6.8 Odběr periodik

15 knihoven uvedlo, že odebírá periodika, 16 knihoven periodika neodebírá. Údaje ze zbývajících knihoven nejsou známy. Průměrně je odebíráno 5 titulů periodik a všechny jsou české, žádná zahraniční periodika knihovny nevlastní.

Mezi odebírané tituly (viz ot. 24) patří: AD – speciál, Amen, Duha, Fermentum, Hlas Mariin, Hromosvod, IKD (Informace Královéhradecké diecéze), Immaculata, IN – dívčí svět, Jezuité, Katechetické listy, Katechetický věstník, Katolický týdeník, Monitor, Nezbeda, Nové

město, Obzory, Poutník, Regina, Report, Rodinný život, Řád, Spoj nás, Studium, Světlo, Tarsicius, Teologické texty, Universum, Varhaník.

Jako dříve odebírané tituly byly uvedeny: AD, Duha, Getsemany, Puls, Teologie a společnost.

Některé z knihoven vlastní pouze stará čísla časopisů, z finančních důvodů nejsou nová odebírána. Mezi časopisy pro děti patří Nezbeda a Tarsicius, časopisy pro mládež IN – dívčí svět a AD – speciál.

6.9 Jiné typy dokumentů

Do dotazníku byla také zařazena otázka, zda knihovny vlastní jiné typy dokumentů než knihy. Bylo tedy zjištěno, že 11 knihoven má audiokazety, 16 knihoven má ve fondu videokazety, 6 knihoven mapy (není ovšem blíže určeno jaké), 1 knihovna má CD a 1 knihovna i DVD.

Zda a jak jsou tyto dokumenty půjčovány nebylo blíže zjišťováno.

V tabulce jsou uvedeny jednotlivé typy dokumentů, sloupec „ano“ uvádí, kolik knihoven určité dokumenty vlastní, sloupec „ne“ pak, kolik knihoven uvedlo, že je nemá.

Typy dokumentů	ano	ne
audiokazety	11	21
videokazety	16	15
mapy	6	24
CD	1	28
DVD	1	28

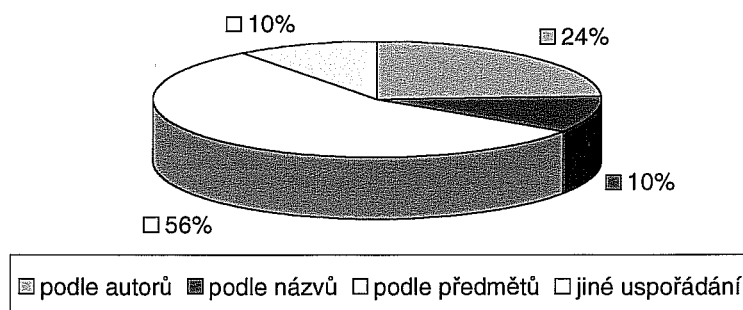
6.10 Uspořádanost fondu

Celkem 25 knihoven uvedlo, že má fond uspořádaný, 9 knihoven fond uspořádaný nemá. V jednom případě se na uspořádání fondu pracuje. Nejčastěji je voleno předmětové řazení – 16 knihoven, 7 knihoven řadí knihy podle autorů a 3 knihovny podle názvů. Řazení některých knihoven se překrývají, tzn. že řadí podle dvou hledisek, např. autor a název, autor

a předmět.²¹ Dále byly uvedeny jako použité možnosti řazení pořadová čísla,²² datum zakoupení²³ a dle paměti knihovníka.²⁴ Farní knihovna v Hradci Králové, která je vedena profesionální knihovnicí, uvedla třídění dle MDT.²⁵

V grafu je uvedeno zastoupení jednotlivých typů uspořádání z celkového počtu 25 knihoven, které uvedly, že mají fond uspořádaný.

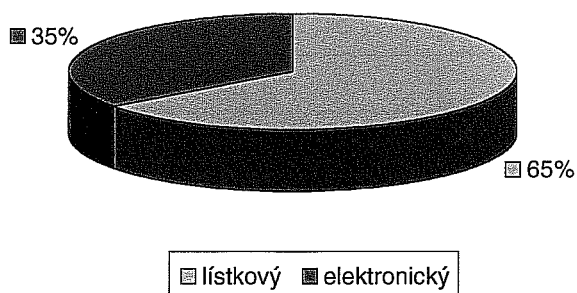
Uspořádanost fondu

6.11 Katalog

Fond 17 knihoven je možné prohlížet v katalogu. 11 knihoven uvedlo lístkový a 6 knihoven elektronický katalog.

Katalog

²¹ Farní knihovny – diecéze HK, farnost Havlíčkův Brod, Ledec nad Sázavou, Vysoké Mýto

²² Farní knihovny – diecéze HK, farnost Letohrad

²³ Farní knihovny – diecéze HK, farnost Kameničky

²⁴ Farní knihovny – diecéze HK, farnost Rudoltice

²⁵ Farní knihovny – diecéze HK, farnost Hradec Králové

6.12 Technické zázemí

Zajímalo mě také, zda a jaké mají farní knihovny technické zázemí. Zda mají možnost využít počítač. Protože jsem také stránky některých knihoven našla na internetu, dotazovala jsem se i na www prezentaci knihovny.

Na otázku, zda má knihovna k dispozici PC s knihovnickým programem, odpověděly kladně 2 knihovny, 32 z nich tuto možnost nemá. Jedna knihovna se nevyjádřila.

Oproti tomu ale má 12 knihoven fond uložen v počítači v jiném programu, většinou Access nebo Excel. 22 knihoven nemá počítač vůbec.

2 knihovny jsou rovněž připojeny na internet, 32 připojeno není.

4 knihovny mají webovou prezentaci, 28 knihoven nemá.

a) Knihovna má k dispozici PC s knihovnickým programem	Počet FK*	Název programu	Počet FK*
ano	2		
ne	32		
b) Knihovna má fond uložen v PC			
ano	12		
		Access	3
		Excel	5
ne	22		
c) Knihovna je připojena na síť			
ano	2		
ne	32		
Knihovna má www prezentaci			
ano	4		
ne	28		

*použita zkratka FK – farní knihovna

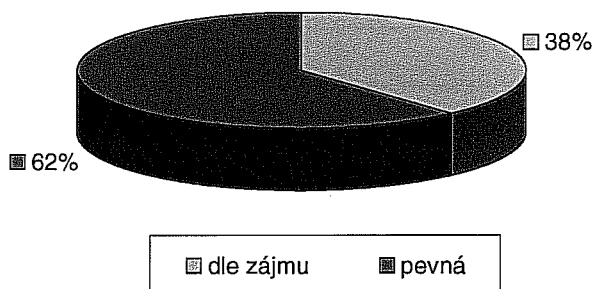
6.13 Služby knihoven

Knihovny standardně poskytují výpůjční službu, 3 z knihoven rovněž meziknihovní výpůjční službu.

6.14 Výpůjční doba

16 knihoven uvedlo pevnou otevírací dobu, liší se dle zvyklostí farnosti. Nejčastěji mají knihovny otevřeno v pátek či v neděli zpravidla 1 - 2 hodiny týdně. 10 knihoven uvedlo, že má otevřeno dle zájmu čtenářů a na základě dohody s knihovníkem.

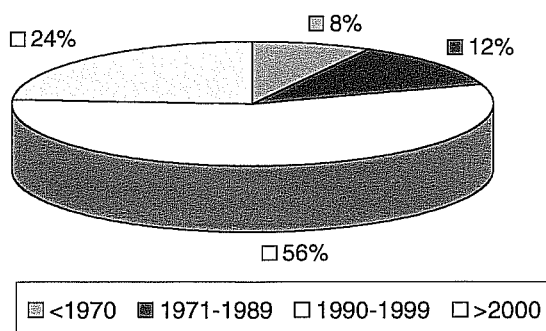
Výpůjční doba

6.15 Historie knihoven

Většina z knihoven byla založena po roce 1990, některé navazovaly na fondy farní knihovny z minulých let, jinde byly založeny zcela nově.

Knihovna funguje od roku

6.16 Financování knihoven

Farní knihovny nemají žádný pevný příjem. Mezi hlavní zdroje financí či dokumentů patří: farnost, dary kněze, dary knihovníka, pozůstalosti, farníci a farní sbírky. Některé knihovny nejsou financovány vůbec, tudíž není doplňován ani fond o novou literaturu.

Dotace dostávají 2 knihovny, jejich zdroj nebyl uveden.

Sponzory uvedlo celkem 8 knihoven. Protože nebyli uvedeni, je možno předpokládat, že jimi často bývá kněz či knihovník, případně některý z farníků.

Tabulka uvádí hlavní zdroje financování farních knihoven, které byly v dotaznících vyplněny

Hlavní zdroj	Počet knihoven
bez financování	1
dary	9
farní sbírky	1
farníci	1
farnost	14
kněz	3
knihovník	2
knihy od kněze	1
pozůstalost	2

Tabulka uvádí další zdroje financování dle odpovědí. Dotazovaní nezmínili, odkud jsou dotace čerpány ani kteří sponzoři na knihovnu přispívají.

Další zdroje	ano	ne
dotace	2	28
sponzoři	8	21

6.17 Spolupráce s ostatními knihovnami

K této otázce se kladně vyjádřily 4 knihovny. Spolupracují jednak s jinou farní knihovnou římskokatolické církve (konzultace ohledně fondu – akvizice, uspořádání, katalog) a jednak s knihovnou jiné církve, např. Církev československá husitská, Církev českoobrátská.²⁶

²⁶ Farní knihovny – diecéze HK, farnost Vysoké Mýto

6.18 Články o knihovně

Některé knihovny informují o své činnosti ve farních zpravodajích, případně o nich vyšel článek v regionálním tisku, např. knihovny farností Dolní Čermná,²⁷ Havlíčkův Brod,²⁸ Hradec Králové,²⁹ Chotěboř,³⁰ Vysoké Mýto.³¹

6.19 Propagační materiály

Žádná z knihoven dle vyplněných dotazníků nemá propagační materiály.

6.20 Acta Curiae

Poslední dotazy se týkaly věstníku diecéze Hradec Králové Acta Curiae. Knihovny ale nemají za povinnost tento věstník uchovávat a zpřístupňovat. Tato otázka byla položena pouze informativně.

Celkem 11 knihoven věstník má, 2 knihovny mají i jeho starší podobu Consitorial a Ordinární listy. Časopis katolického duchovenstva mají 2 knihovny.

²⁷ Farní knihovny – diecéze HK, farnost Dolní Čermná

²⁸ Farní knihovny – diecéze HK, farnost Havlíčkův Brod

²⁹ Farní knihovny – diecéze HK, farnost Hradec Králové

³⁰ Farní knihovny – diecéze HK, farnost Chotěboř

7. WWW stránky farních knihoven

Internetové stránky Královéhradecké diecéze³² obsahují souhrnné informace o všech farnostech. Je zde možné buď abecedně nebo ve vyhledávači najít konkrétní farnost. V tabulce jsou pak uvedeny její základní údaje – jméno kněze, kontakt – adresa, telefon, e-mail, někde jsou rovněž uvedeny www stránky farnosti. Na stránkách farností Hradec Králové, Kameničky, Ledec nad Sázavou, Náchod, Pardubice a Vrchlabí byly uvedeny i informace o příslušné farní knihovně. Obsah těchto stránek je popsán níže.

7.1 Farnost Hradec Králové

Adresa: http://www.dekanstvihk.cz/instituce/instituce_knihovna.htm

Na www stránkách farnosti Hradec Králové jsou informace o knihovně rozděleny do následujících částí:

- Základní fakta z historie knihovny
 - informace o založení, prvním financování, uspořádání fondu
- Současnost knihovny
 - rozsah fondu včetně periodik
- Seznam knih ke stažení
 - .xls či .zip formát, zahrnuje také základní statistická data – čtenáři, návštěvníci, výpůjčky
- Kde nás najdete
- Otevírací doba
 - během roku, svátků, prázdnin
- Podmínky půjčování
 - základní podmínky
- Knihovnice
 - jména, telefon, e-mail

³² <http://www.diecezchk.cz>

7.2 Farnost Pardubice

Adresa: <http://farnost-pardubice.cz/modules.php?name=Knihovna>

Kněz pardubické farnosti uvedl v dotazníku, že knihovna momentálně není v provozu, protože přišel do farnosti teprve nedávno. Přesto je na stránkách farnosti rovněž odkaz na knihovnu, kde je možné najít seznam fondu. Knihy jsou rozděleny do těchto kategorií:

- Základní řada
- Nový zákon
- Starý zákon
- Dogmatika
- Morálka
- Životopisy
- Filozofie
- Církevní právo
- Církevní dějiny
- Fundamentální teologie
- Směrnice a papežské listy
- Druhý vatikánský koncil
- Liturgika
- Výchova
- Pastorální teologie
- Rozjímání a duchovní život
- Dětské knihy
- Ostatní
- Beletrie
- Poesie

U knih jsou uvedeny signatura, jméno autora a název knihy.

7.3 Farnost Kameničky

Adresa: <http://www.kamenicky.com/>

Farní knihovna farnosti Kameničky je spojena s obecní knihovnou. Umístěny jsou v budově fary.

Stránky knihovny jsou přístupné z oficiálního webu obce Kameničky. Je zde uvedena otvírací doba knihovny, její umístění a rozsah fondu. Knihovna nabízí možnost zapůjčení diskety se seznamem knih, aby si čtenář mohl v klidu doma vybrat. Nabízí také možnost zapůjčení konkrétních titulů z Městské knihovny (dále MěK) v Chrudimi. Zároveň je zde k dispozici výměnný fond MěK Chrudim. Knihovna nabízí na základě dohody přístup na Internet. Nechybí zde ani telefonický kontakt do knihovny.

7.4 Farnost Ledec nad Sázavou

Adresa: <http://www.ledecns.farnost.cz/knihovna.htm>

33

Farní knihovna Ledec nad Sázavou

Informace o farní knihovně v Ledči nad Sázavou jsou umístěny na stránkách farnosti. Jsou zde uvedeny základní informace o knihovně – založení, umístění, rozsah fondu, fotografie a aktuální datum, kdy bude knihovna otevřena.

K dispozici je odkaz na seznam knih. Jsou řazeny v tabulce abecedně podle autorů, uveden je i název knihy. Uživatelé zde mají k dispozici návod, jak přes funkci prohlížeče „Úpravy – Najít“ hledat v seznamu knihu.

Na stránce jsou rovněž uvedeny poslední knižní novinky knihovny se stručným obsahem a fotografií obálky.

³³ <http://www.ledecns.farnost.cz/knihovna.htm>

7.5 Farnost Náchod

Adresa: <http://www.volny.cz/nfara/menu24.htm>

Na stránkách farnosti Náchod je pod rubrikou Farní život odkaz na knihovnu, bohužel stránka knihovny není zpracována.

7.6 Farnost Vrchlabí

Adresa: <http://web.quick.cz/rkf.vrchlabi/knihovna.html>

„Kvalitní a dostupná knihovna, otevřená farníkům i ostatním lidem dobré vůle, je příspěvkem naší farnosti k rozvoji kultury a vzdělanosti“,³⁴ píše se na www stránkách o knihovně ve farnosti Vrchlabí.

Stránky knihovny jsou umístěny na webu farnosti. Obsahují informace o otvírací době, kontakt na knihovníka mimo otvírací dobu, pro koho je knihovna otevřena a jméno knihovníka. Je zde rovněž stručně shrnuto, co je možné v knihovně nalézt a jaké jsou podmínky výpůjčky (registrace, výpůjčka knih i časopisů je bezplatná).

K dispozici je online i elektronický katalog. Je možné vyhledávat podle kategorií:

1. Oddělení knihovny

- Biblistika
- Člověk a náboženství
- Člověk a společnost
- Liturgie a tradice
- Manželství a výchova
- Duchovní život
- Osobnosti
- Historie, církevní dějiny

- další oddělení, ve kterých není možné hledat: Církevní dokumenty, Beletrie, Různé

- u každé kategorie je rovněž stručně vysvětleno, čeho se přesně týká

2. Autor

3. Nové knihy

³⁴ <http://www.ledecns.farnost.cz/knihovna.htm>

Pod jednotlivými kategoriemi je opět v tabulce seznam knih s údaji: signatura, oddělení knihovny, jméno autora, název knihy a počet kusů. Uveden je i návod pro uživatele, jak najít přes funkci prohlížeče „Úpravy – Najít“ jednotlivé knihy podle autora, názvu či obsahu (uživatel má napsat pouze část slova, např. bibl hledá bible, biblický, biblická, biblistika apod.).

Na hlavní stránce máme také možnost rezervovat si knihu na uvedeném e-mailu.

8. Fyzický průzkum vybraných knihoven

8.1 Farní knihovna Dolní Čermná

8.1.1 Historie

Založení farní knihovny v Dolní Čermné inicioval v roce 1996 otec Pavel Seidl po svém příchodu do farnosti Dolní Čermná. Během působení předchozího kněze byla knihovna nepřístupná. Knihy bohužel zvlhly a zplesnivěly.

Místo pro knihovnu bylo určeno ve společenské místnosti na faře. Kvůli velké vlhkosti nebylo možné umístit knihovnu do kostela.

8.1.2 Financování a obsah fondu

Knihovna neměla ani v současnosti nemá stálý finanční zdroj. Základ knihovního fondu byl vytvořen z darů, a to nejen místních farníků. Nákup knih v současnosti probíhá na základě dobré vůle kněze, paní knihovnice, která sleduje knižní novinky a případně je sama koupí. Knihy také občas darují místní farníci nebo i zcela cizí dárci.

Při registraci je čtenář požádán o zápisné 20,- Kč, žádné další poplatky již nejsou požadovány. Protože čtenáři někdy přispějí větší částkou, je věnována – stejně jako zápisné - na zakoupení nových knih.

Ve fondu je zastoupena česká i zahraniční beletrie, naučná literatura různého zaměření a dětská literatura. Nové knihy jsou nakupovány příležitostně. Celkem má knihovna asi 2 100 knižních dokumentů.

Knihovna vlastní 4 videokazety, které se příležitostně také půjčují.

8.1.3 Zpracování fondu

Každé knize je přiděleno evidenční číslo, např. FK (= farní knihovna) 1906, a je zařazena do příslušné kategorie, tj. beletrie či naučná literatura. V jednotlivých kategoriích již nejsou více rozděleny nebo jinak značeny.

Každé knize náleží evidenční lístek, na kterém je uveden název knihy, autor, přírůstkové číslo a je opatřen razítkem knihovny.

Seznamy knih jsou uloženy v počítači v programu Excel, elektronicky však pouze pro potřeby vedení knihovny.

8.1.4 Katalog

Čtenářům je k dispozici šanon s přehledem knih. Je možné prohlížet knihy podle evidenčních čísel, autorů či názvů.

8.1.5 Uspořádání fondu

Fond je rozdělen do následujících kategorií:

- beletrie
 - česká
 - zahraniční
- naučná literatura
 - biblistika
 - duchovní literatura
 - poezie
 - výtvarné umění
 - životopisy
- dětská literatura

Rozdělení fondu do těchto kategorií je realizováno pouze fyzickým uspořádáním knih v knihovně.

8.1.6 Výpůjční doba

Protože je knihovna umístěna ve společenské místnosti na faře, má pevně stanovenou otevírací dobu, a to v pátek od 16 do 17 hodin. Paní knihovnice je ochotná na požádání kdykoliv jindy do knihovny se zájemci zajít, někdy donáší knihy čtenářům i domů.

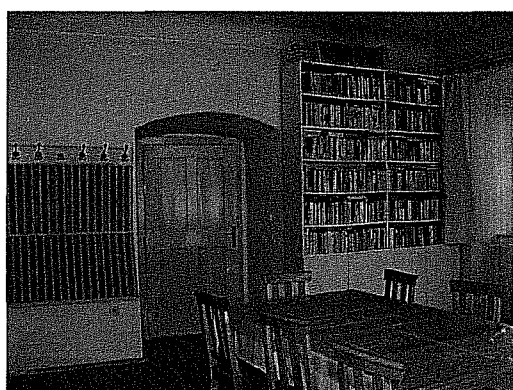
Pokud se na faře koná nějaká akce, mohou si čtenáři půjčit knihy sami. Nikdy nebyl problém se ztrátami.

Farní knihovnu navštěvují i nevěřící občané Dolní Čermné.

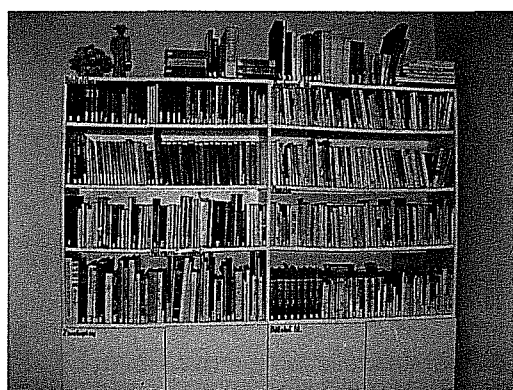
8.1.7 Způsob výpůjčky

Farní knihovna má kolem 60 zapsaných čtenářů. Každý čtenář má svou „čtenářskou kapsu“ (pouzdro), ve které je lístek se základními informacemi o čtenáři. Do pouzdra jsou dále vkládány evidenční lístky vypůjčených knih.

Každý čtenář má svůj průkaz, kde je zaznamenáno, kolik knih si vypůjčil. Tento průkaz si mohou čtenáři pro vlastní kontrolu odnést domů.³⁵

Farní knihovna ve společenské místnosti.
Zde je umístěna česká a zahraniční beletrie.

Farní knihovna ve společenské místnosti.
Naučná část fondu a dětská literatura.

³⁵ dle vyprávění knihovnice paní Anny Motlové

8.2 Farní knihovna Chotěboř

8.2.1 Historie

V polovině 20. století měla farnost Chotěboř svou knihovnu, později však byla kvůli nastalé politické situaci zrušena a tehdejší kněz nabídl farníkům, aby si knihy rozebrali.

Na začátku 90. let se současná paní knihovnice ujala založení nové knihovny. Pro knihovnu bylo vyhrazeno místo ve společenské místnosti na faře. Zhruba před rokem dostala knihovna jako sponzorský dar nový nábytek. Farní úřad se na jeho financování také částečně podílel.

8.2.2 Financování a obsah fondu

Knihy s křesťanskou tematikou si začala paní knihovnice kupovat pro vlastní potřebu, později je postoupila farní knihovně a veřejnosti. V současné době takto nákup knih pokračuje. Některé kupuje sama paní knihovnice, některé farní úřad, občas dostávají knižní dary i od farníků. Plánuje se také, že na financování knihovny bude použit výtěžek z farního měsíčníku Svatojakubský list. Celkem je v knihovně zhruba 1 000 knižních dokumentů.

Knihovna vlastní také několik videokazet s křesťanskými filmy či dokumenty. Nedávno začala rozšiřovat fond i o nosiče DVD. V brzké době se plánuje pořízení dalších DVD. Fond obsahuje také několik málo audiokazet.

Knihovna dostala darem několik čísel časopisů Hlas Mariin, Immaculata, Nezbeda, Report, Světlo. Periodika ale knihovna neodebírá.

8.2.3 Zpracování fondu

Nové knihy jsou uloženy do PC do programu Excel. Každá kniha dostane lístek, na kterém je uvedeno razítko knihovny, přírůstkové číslo celkové, pořadové číslo uvnitř kategorie a barevné označení příslušné kategorie, autor a název knihy.

8.2.4 Katalog

Čtenáři nemají k dispozici žádný katalog či přehled knih.

8.2.5 Uspořádání fondu

Uspořádání fondu je podobné jako ve farní knihovně v Jablonném nad Orlicí. Paní knihovnice z těchto knihoven se znají a sdělují si vzájemně zkušenosti s chodem farních knihoven.

Fond je tedy rozdělen do 4 kategorií:

- beletrie – označena modře
- dětská literatura – označena červeně
- naučná literatura (psaná populární formou) – označena zeleně
- katecheze – označeny hnědě
- meditativní literatura – označena černě

Někdy mají knihy uvnitř oboru ještě bližší označení, např. zeleně označená kniha se slabým modrým proužkem blíže určuje, že jde o životopisy svatých. U dětské literatury jsou takto označeny knihy pro starší děti.

V rámci kategorií jsou knihy řazeny abecedně dle autorů.

8.2.6 Výpůjční doba

Knihy se pravidelně půjčují v neděli po mši svaté. Paní knihovnice má u východu z kostela vyvěšenou ceduli s upoutávkou na knihovnu. Fara je umístěna hned vedle východu z kostele, proto není problém knihovnu navštívit..

Na základě domluvy je samozřejmě možné kdykoliv jindy do knihovny zajít. Což se také stává. Mimořádně půjčuje zájemcům knihy i kněz.

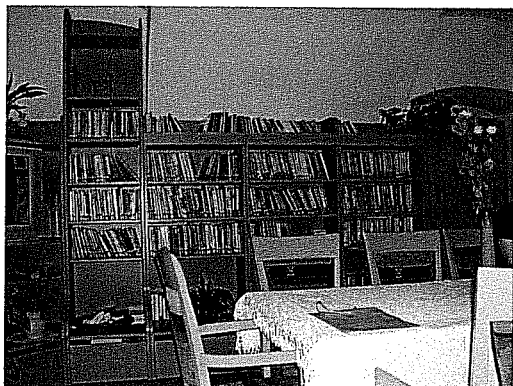
8.2.7 Způsob výpůjčky

Knihovna získala knižní lístky a čtenářské průkazy z místní městské knihovny, která přešla na automatizovaný systém.

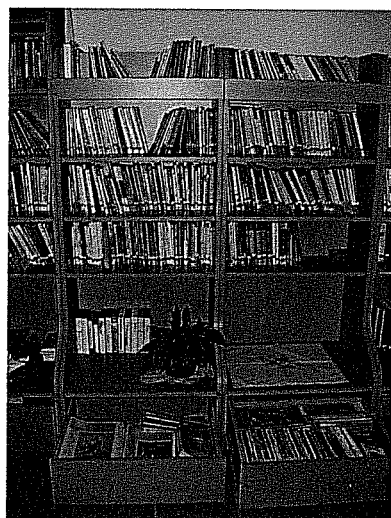
Každý čtenář má tedy svůj průkaz. Do průkazky se klasicky zapisuje datum a počet výpůjček. Průkaz si čtenáři odnášejí domů.

V knihovně pak má každý čtenář pouzdro, do kterého se vkládají knižní lístky půjčených knih.

Knihovna nikdy neměla problém s nevracením knih či se ztrátami.³⁶

Farní knihovna ve společenské místnosti na faře. Nábytek dostala jako sponzorský dar od místní firmy.

Darované časopisy uložené v zásuvkách.

Barevné označení jednotlivých kategorií
(na rozřadovačích i hřbetech knih).

³⁶ dle vyprávění knihovnice paní Markéty Valtrové

Knihovna vlastní několik videokazet.

Upoutávka na farní knihovnu.

8.3 Farní knihovna Jablonné nad Orlicí

8.3.1 Historie

Farní knihovna v Jablonném nad Orlicí vznikla po příchodu paní Marie Vackové do Jablonného na přelomu 70. a 80. let. Paní Vacková měla zkušenosti ze svého rodného města Chotěboře, kde pomáhala s vedením tamní farní knihovny. Vedení a uspořádání knihovny pak v Jablonném konzultovala s profesionální knihovnicí z vědecké knihovny v Praze. Od ní rovněž získala vzor knihovního řádu.

8.3.2 Financování a obsah fondu

Se souhlasem kněze byla v 80. letech do kostela umístěna jedna skříň (dar knihovny z Chotěboře) a schválen měsíční příspěvek na nákup knih 500,- Kč. Do knihovny také některé knihy darovali místní farníci.

Na začátku 90. let začala být knihovna financována farní charitou. S pozdější změnou v rozpočtu charity to již nebylo možné, proto nyní na knihovnu přispívá místní farní úřad.

V současné době využívá farní knihovna v kostele dvě skříně na knihy.

Není možné blíže určit částku, která je ročně do knihovny investována. Knihy jsou totiž nakupovány příležitostně dle nabídky nových titulů. Hlavním klíčem při výběru je, aby titul byl psán čtivě, populárnější formou, ale s naučným podtextem, tj. „duchovní nití“. Celkem je ve farní knihovně asi 800 knižních titulů.

V kostele je rovněž umístěn stůl s audiokazetami. Videokazety jsou pak uloženy u paní knihovnice doma ve skříni.

Do knihovny byly dříve odebírány časopisy, např. Nezbeda, In, Světlo. Postupně si ale farníci časopisy předplatili a z knihovny nebyly půjčovány, proto bylo předplatné pro knihovnu zrušeno.

8.3.3 Zpracování fondu

Nové knihy jsou uloženy elektronicky v programu Access pro potřeby vedení knihovny. Knihy je možné řadit podle autora, názvu, předmětu, evidenčního čísla a čísla řazení v jednotlivé kategorii.

Každá kniha je opatřena knižním lístkem, na kterém je uveden název knihy, barevné označení kategorie, pořadové číslo knihy v dané kategorii a autor (viz foto).

Barevné označení kategorie a pořadové číslo knihy je rovněž uvedeno na hřbetě knihy.

8.3.4 Katalog

Čtenářům je k dispozici lístkový katalog, a to buď autorský nebo předmětový.

8.3.5 Uspořádání fondu

Uspořádání zvolila paní knihovnice dle původního vzoru v Chotěboři. Knihy tedy byly rozděleny do kategorií:

- beletrie – označena modře
- dětská literatura – označena červeně
- naučná literatura – označena zeleně

8.3.6 Výpůjční doba

Pro knihovnu bylo zvoleno umístění v zadní části kostela u východu. Toto místo je farníkům lépe dostupné než fara (v Jablonném není hned vedle kostela). Knihy je možné si zde vypůjčit při návštěvě kostela. Půjčuje se zejména v neděli po mši svaté, kdy je v knihovně přítomna knihovnice. Pokud si čtenáři chtějí vypůjčit sami, je v knihovně je vyvěšen srozumitelný postup při výpůjčce a vracení knih.

8.3.7 Způsob výpůjčky

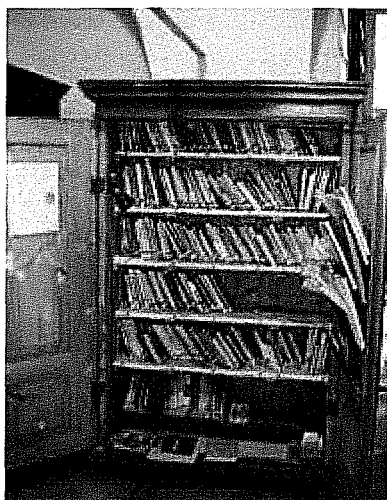
Evidence výpůjček byla nejprve vedena v sešitě, ale od roku 2006 má každý čtenář svou „čtenářskou kapsu“, kam vkládá lístky z půjčených knih. Na lístek napíše datum vypůjčení a číslo průkazu pro případ, kdyby lístek vypadl. Protože čtenáři jsou stále titíž farníci, je takový způsob možný.

V knihovně je také možné si vypůjčit i audio či videokazety. Audiokazety jsou uloženy v krabicích na pojízdném stolku v kostele. Označeny jsou pořadovými čísly.

Výpůjčky se zapisují do sešitu. Vybírat je možné z pohádek pro děti, záznamů různých promluv z duchovních cvičení či z jiných příležitostných přednášek na duchovní téma.

Na videokazetách jsou dobrodružné filmy, dokumentární filmy, pohádky, a to nejen s křesťanskou či duchovní tematikou, ale i díla filmové klasiky. Videokazety je možné vypůjčit si doma u paní knihovnice.

Ke ztrátám dochází zcela výjimečně.³⁷

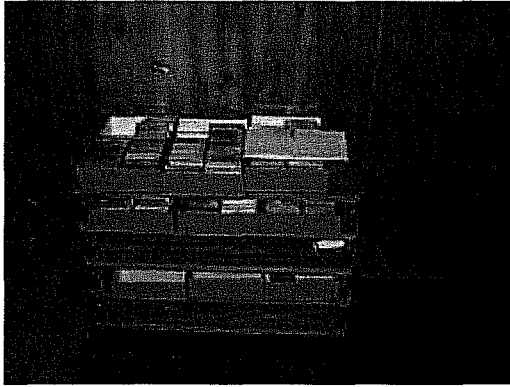

Farní knihovna u východu z kostela. Zde je umístěna beletrie a literatura pro děti. Na pravých bočních dveřích skříně jsou uloženy knihy větších formátů a časopisy. Na levých bočních dveřích je k dispozici postup při půjčování a vracení knih.

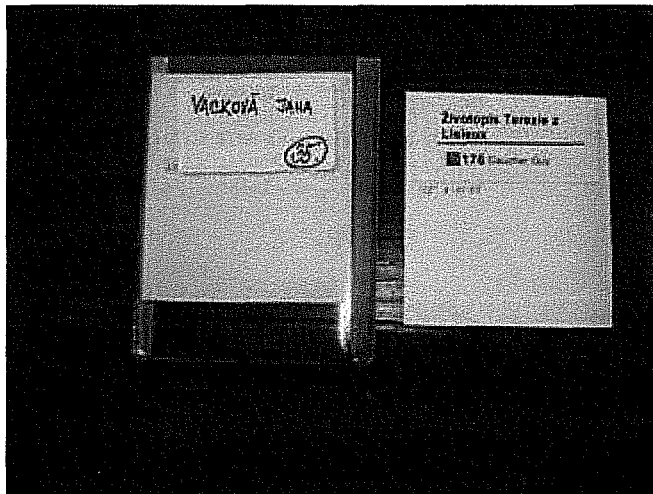

Druhá část farní knihovny rovněž u východu z kostela. Zde je umístěna odbornější duchovní a teologická literatura.

³⁷ dle vyprávění knihovnice paní Marie Vackové

Pojízdný stolek s audiokazetami
a výpůjční sešit.

„Čtenářská kapsa“ se jménem a
číslem čtenáře a výpůjční lístek. Na
lístku je uveden název knihy, auto a
barevně je označena kategorie, modrá
barva značí beletrii. Na lístek se
zapisuje datum vypůjčení a číslo
průkazu.

8.4 Obecní a farní knihovna Kameničky

8.4.1 Historie

Jako jediná je farní knihovna v Kameničkách spojena s obecní knihovnou. Došlo k tomu v roce 1998 - 1999 na základě iniciativy obce. Starší historie nebyla bohužel slečně knihovnici známa.

V současné době je knihovna umístěna v budově fary. Kromě knihovny zde ještě sídlí galerie Antonína Slavíčka. Knihovna se na jejím chodu nijak nepodílí.

V knihovně je občanům k dispozici počítač s připojením na internet. V obci je asi od roku 2002. V letošním roce žádala knihovna o finance na nový počítač z grantu krajského úřadu Program podpory internetizace knihoven dle bodu b) Obnova stávajícího vybavení a rozšíření počtu veřejných internetových stanic knihoven. Tyto finance jim byly schváleny.

Knihovnu má na starosti slečna knihovnice a případně jí pomáhají další dobrovolníci z obce.

8.4.2 Financování a složení fondu

Knihovna je začleněna do obecní knihovny, a je tedy financována pouze obcí. Farnost pak poskytuje prostory pro knihovnu, je umístěna na faře.

Fond se skládá ze tří jednotlivých fondů bývalých knihoven. Jde o obecní knihovnu Kameničky – celkem 2 777 jednotek, obecní knihovnu Filipov – celkem 770 jednotek a farní knihovnu – celkem 711 jednotek.

Nové knihy jsou nakupovány příležitostně, spíše výjimečně. Slečna knihovnice konzultuje nákup s obecním úřadem. V červenci 2006 dostala knihovna darem asi 7 000 knih ze zrušeného antikvariátu, část daru je vidět na fotografii. V brzké době dojde k jeho zpracování.

Knihovna také pravidelně získává výměnný fond z Městské knihovny Chrudim.

Knihovna dostala darem několik čísel starých časopisů, které ale byly nedávno vyřazeny. Farní knihovna žádná periodika nevlastní. Půjčují se pouze časopisy v rámci výměnného fondu z Chrudimi, např. Květy.

8.4.3 Zpracování fondu

Nové knihy jsou uloženy do počítače do programu Word. Každá kniha dostane číslo a označení, do které části fondu patří. Jednotlivé knihovny mají své označení Kameničky K, Filipov F, církevní (farní) knihovna C, např. přírůstek do knihovny Kameničky má označení K1902.

V počítači je také u každé knihy uvedeno, v jakém „sektoru“ se nachází. V současnosti je těchto sektorů v knihovně Kameničky (která je největší) 19, takže např. D8 znamená, že jde o dětskou literaturu, která je v sektoru číslo 8.

8.4.4 Katalog

Čtenářům je k dispozici katalog knih, který je možný vypůjčit si domů. Každá ze tří knihoven má svůj šanon. V něm jsou celkem 3 seznamy, ve kterých je možné hledat – dle přírůstkového čísla, autora a názvu.

Čtenáři možnost zapůjčení katalogu (šanonu) domů využívají. Na www stránkách je uvedeno, že katalog je možné si domů půjčit i na disketě.

8.4.5 Uspořádání fondu

Jak bylo zmíněno, knihy jsou rozděleny podle knihoven odkud pochází, tedy celkem na 3 části. Uvnitř kategorie jsou řazeny podle data zakoupení, pouze dětská literatura je vyčleněna.

8.4.6 Výpůjční doba

Knihovna má pravidelnou výpůjční dobu v pátek od 17 do 18 hodin.³⁸

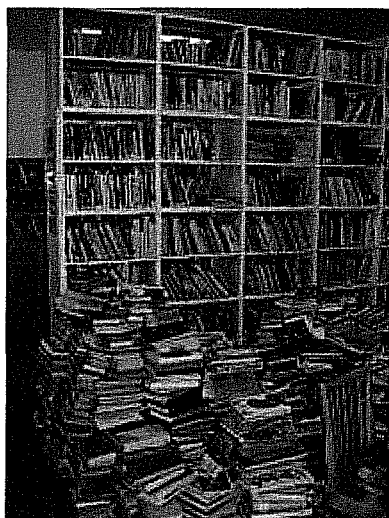
8.4.7 Způsob výpůjčky

Čtenáři nemají průkaz. Výpůjčky jsou elektronicky zaznamenávány do výpůjčních tabulek v programu Word (ke knize se zapíše jméno čtenáře, který si ji zapůjčil). Výpůjčka z výměnného fondu Městské knihovny Chrudim je zaznamenávána do sešitu.

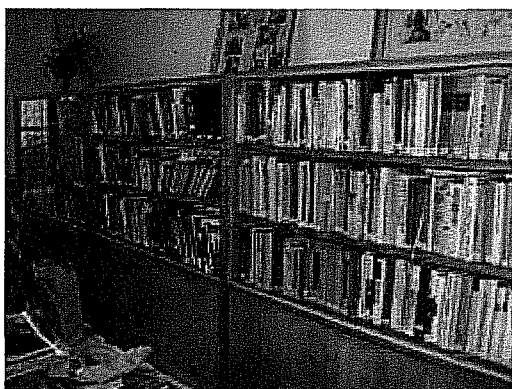
³⁸ dle vyprávění knihovnice slečny Moniky Zavřelové

Knihovna nevybírá od čtenářů žádný poplatek. Kameničky jsou malou obcí, zřejmě proto nikdy nebyl problém s nevracením či ztrátou.

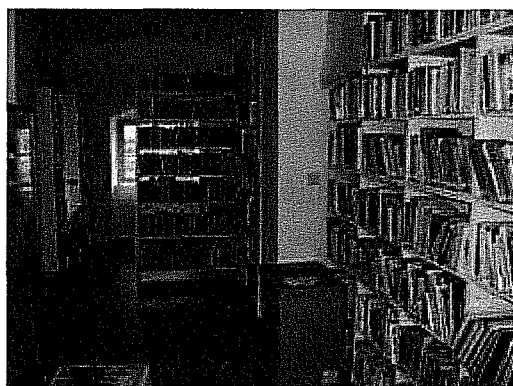
Protože je knihovna spojena s obecní, půjčují si z farní knihovny i nevěřící občané Kameniček.

Knihovna obce Kameničky, na zemi je vidět dar ze zrušeného antikvariátu (zatím cca 4 000 jednotek).

Část knihovního fondu obce Kameničky.

Část knihovního fondu obce Kameničky.

9. Závěr

Tato práce se věnovala základnímu zmapování farních knihoven v Královéhradecké diecézi. Její výsledky se tak mohou stát nejen podkladem pro další práce v oboru, např. bližšího zkoumání jednotlivých farních fondů, ale i informativním soupisem o celkové situaci. Ten mohou využít farní knihovny ke spolupráci s jinými knihovnami diecéze.

Na základě průzkumu byla zjištěna existence 75 farních knihoven. Bylo dosaženo 43,5% návratnosti dotazníků. Původně se průzkum týkal pouze farností, ve kterých trvale žije a působí kněz. V některých případech se ale zapojily i knihovny, které jsou spravovány *excurrento* (tj. kněz do farnosti dojíždí). Protože hlavní cíl průzkumu bylo zjistit celkovou situaci v diecézi, jsou tyto údaje rovněž součástí zpracovaných dat.

Většina z farních knihoven je umístěna na faře. Starají se o ní zejména dobrovolníci z řad farníků, někdy i sami kněží. Protože knihovny nemají žádný stálý příjem, jsou financovány knihovníky či kněžími. Nejčastěji právě oni nakupují nové tituly. Někdy jsou knihy darovány i farníky.

Obsah fondu tvoří zejména tituly s náboženskou tematikou, ať už beletrie či populárně psaná naučná literatura. Některé z knihoven vlastní audio či videokazety, CD, DVD nebo i mapy. Knižní dokumenty pocházejí zejména ze 2. poloviny 20. století. Výjimečně se vyskytují i starší díla. Většina z titulů je psána v českém jazyce, v menší míře se objevuje němčina, latina, angličtina, slovenština a polština.

Obsah fondu je v některých případech uložen v počítači knihovníka či kněze. Ten ale bývá dostupný je pro účely vedení knihovny. Větší část knihoven využívá lístkový katalog, některé nabízí čtenářům seznam titulů v tištěné podobě. Šest knihoven má vlastní webovou prezentaci, někde je pak uveden i přehled dokumentů.

Fondy knihoven jsou uspořádány podle různých hledisek, nejčastěji je voleno předmětové pořádkání.

Většina knihoven uvedla výpůjční (otevírací) dobu dle zájmu čtenářů. Některé mají ale i pevnou výpůjční dobu, vše záleží zejména na umístění knihovny.

Čtyři knihovny uvedly, že spolupracují s jinými farními knihovnami, a to nejen v rámci římskokatolické církve. Některé jsou v kontaktu s městskými knihovnami či jinými profesionálními knihovnami. Zatím jde spíše o přátelskou výpomoc. V několika málo farnostech vychází informace o knihovně ve farním časopise.

Na základě průzkumu bylo zjištěno, že situace a postavení farních knihoven se velice liší. Pravděpodobně je toto dáno zejména konkrétní situací ve farnostech. Zejména pak, zda je knihovna podporována knězem, zda se ve farnosti najde dobrovolník, který se ujme vedení knihovny a zda knihovna najde své čtenáře. To vše se pak odráží i na chodu knihovny.

Vzhledem k vyjádření Papežské komise, má být ve farnostech podporováno zakládání farních knihoven, i když je jejich chod založen na dobrovolnících. Farní knihovny jsou sice nejnižším stupněm církevního knihovnictví, ale pro rozvoj společenství mohou být velmi přínosné. Umožňují věřícím přístup k informacím o jejich víře, které jsou v běžných městských či obecních knihovnách hůře dostupné. Kněžím pak mohou napomáhat v jejich pastorační činnosti.

První krok – zmapování situace farních knihoven - v současné době již probíhá. Doufejme tedy, že tato práce nebude krokem posledním, ale povede ke zlepšení situace knihoven, zejména pak může napomoci jejich spolupráci, a tedy i rozvoji. Pokud tato dobrovolná činnost bude navíc podporována vedením diecéze, zajisté získá podporu i ve farnostech.

Literatura

- DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 1993. 374 s. ISBN 80-7184-141-2.
- *Farní a rodinné knihovny: několik statí k úvaze*. Olomouc: Stojanova lit. jednota bohoslovců olomouckých, 1945. 25 s.
- HÁLEK, Vlastimil: *Zakládejte knihovny a čítárny katolické*. V Praze: Vlast', 1900. 14 s.
- HEJHÁLKOVÁ, Marta. *Situace knihoven různých církví České republiky*. [Diplomová práce]. Praha: UISK. 2005.
- NOVOTNÁ, Eva. *Církevní katolické knihovny (po roce 1990)*. *Místní kultura*. 2004, roč. 14, č.7-8, s. 9-12. ISSN 1211-7994.
- NOVOTNÁ, Eva. *Sdružení katolických knihoven*. *Místní kultura*. 2004, roč. 14, č. 9, s. 9-10. ISSN 1211-7994.
- Papežská komise pro církevní kulturu. *Církevní knihovny v poslání církve*. Praha: ČBK, 2002. 16 s.
- SURYNEK, Alois; KOMÁRKOVÁ, Růžena; KAŠPAROVÁ, Eva. *Základy sociologického výzkumu*. Praha: Management Press, 2001. 160 s. ISBN 80-7261-038-4.
- ŠKVOROVÁ, Veronika. *Průzkum farních knihoven v Pražské arcidiecézi*. [Diplomová práce]. Praha: VOŠIS, 1999. 61 s.

Online zdroje

- *Děkanství HK: instituce* [online]. [cit. 2006-06-24]. Dostupné z: <http://www.dekanstvihk.cz/instituce/instituce_knihovna.htm>.
- *Farnost Pardubice – Knihovna* [online]. [cit. 2006-06-24]. Dostupné z: <<http://farnost-pardubice.cz/modules.php?name=Knihovna>>.
- *Kameničky* [online]. [cit. 2006-06-24]. Dostupné z <<http://www.kamenicky.com>>.
- *Královéhradecká diecéze – oficiální stránky* [online]. [cit.2006-06-03]. Dostupné z: <<http://www.diecezehk.cz>>.
- *Pardubický kraj - Granty probíhající* [online]. [cit. 2006-08-01]. Dostupné z: <<http://www.pardubickykraj.cz/dbOther.asp?thema=2699&item=35827&category=62>>.

- *Římskokatolická farnost Ledec nad Sázavou* [online]. [cit. 2006-06-24]. Dostupné z: <http://www.ledecns.farnost.cz/knihovna.htm>.

Dotazníky

- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Bystré u Dobrušky, Dobřany, Olešnice v Orł. horách, Sedloňov/vikariát Rychnovský, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Bystré u Poličky/vikariát Litomyšlský, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Česká Bělá/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Golčův Jeníkov/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Havlíčkův Brod 2/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Havlíčkův Brod/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Hostinné/vikariát Trutnovský, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Jičín/vikariát Jičínský, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Kameničky/vikariát Chrudimský, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Kostelec nad Orlicí/vikariát Rychnovský, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Krucemburk/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Kunvald, Klášterec nad Orlicí/vikariát Ústeckoorlický, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Lanškroun, Luková, Rudoltice, Žichlínek/vikariát Ústeckoorlický, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové*. Farnost Licibořice/vikariát Chrudimský, únor 2006. 1 s.

- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Lučice/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Malé Svatoňovice/vikariát Trutnovský, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Náchod/vikariát Náchodský, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Neratov/vikariát Rychnovský, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Nový Hrádek/vikariát Náchodský, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Police nad Metují/vikariát Náchodský, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Polička, Pomezí, Sádek/vikariát Litomyšlský, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Sebranice/vikariát Litomyšlský, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Skuhrov u Havlíčkova Brodu/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Slatiňany/vikariát Chrudimský, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Slavoňov/vikariát Náchodský, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Solnice/vikariát Rychnovský, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Šlapanov/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Trutnov I/vikariát Trutnovský, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Trutnov II. – Horní Staré Město/vikariát Trutnovský, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Týnec nad Labem, Chotusice, Konárovice, Záboří nad Labem/vikariát Kutnohorsko-poděbradský, únor 2006. 2 s.

- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Týniště nad Orlicí/vikariát Rychnovský, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Ústí nad Orlicí/vikariát Ústeckoorlický, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Farnost Vilémov/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval František Stýblo – farnost Ledec nad Sázavou/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Ing. Pavel Tuháček – farnost Vysoké Mýto/vikariát Ústeckoorlický, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Jaroslav Šolc – farnost Červený Kostelec/vikariát Náchodský, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Jiří Richtr – farnost Horní Sloupnice/vikariát Ústeckoorlický, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Josef David – farnost Dolní Dobrouč/vikariát Ústeckoorlický, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Ladislav Novák – farnost Polná/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval M. Hrdlička – farnost Vrchlabí/vikariát Trutnovský, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Marie Vacková – farnost Jablonné nad Orlicí/vikariát Ústeckoorlický, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Mgr. Antonín Pavlas – farnost Zbraslavice/vikariát Kutnohorský, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Mgr. Jana Hružová – farnost Humpolec/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Mgr. Jaroslav Jirásek – farnost Hronov/vikariát Náchodský, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Mgr. Lukáš Peška – farnost Holicе/vikariát Pardubický, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Oldřich Kučera – farnost Žamberk/vikariát Ústeckoorlický, únor 2006. 1 s.

- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval p. Hegr – farnost Česká Skalice/vikariát Náchodský, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Pavel Seidl – farnost Dolní Čermná/vikariát Ústeckoorlický, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Václav Tobek – farnost Borová/vikariát Litomyšlský, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracoval Václav Zahradka – farnost Lomnice nad Popelkou/vikariát Jilemnický, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracovala Marie Tumová – farnost Nová Paka/vikariát Jičínský, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracovala Markéta Valtrová – farnost Chotěboř/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 1 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracovala Mgr. Marcela Macháčková – farnost Rudoltice/vikariát Ústeckoorlický-humpolecký, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracovala PhDr. Jana Kalousková – farnost Letohrad/vikariát Ústeckoorlický, únor 2006. 2 s.
- *Farní knihovny – diecéze Hradec Králové.* Vypracovala Zdeňka Bencová – farnost Přibyslav/vikariát Havlíčkobrodsko-humpolecký, únor 2006. 1 s.

Osobní korespondence

- Forbelský, Antonín. *Farní knihovny-dotazník* [online]. Zpráva pro: Jana Vacková. 21.12.2006 [cit. 2006-07-01]. Osobní komunikace
- Janáček, Karel; Podlaha, Antonín. *Z pověření pana faráře.* Zpráva pro: Jana Vacková. 27.11.2006 [cit. 2006-07-01]. 1 s. Osobní komunikace
- Klabalová, Božena. *dotazník* [online]. Zpráva pro: Jana Vacková. 29.11.2006 [cit. 2006-07-01]. Osobní komunikace
- Kolovratník, Miloš. *Průzkum farních knihoven.* Zpráva pro: Jana Vacková. 23.12.2006 [cit. 2006-07-01]. 1 s. Osobní komunikace
- Petrucha, Josef Augustin. *Chvála Kristu a Marii!.* Zpráva pro: Jana Vacková. 25.1.2006 [cit. 2006-07-01]. 1 s. Osobní komunikace
- Zeman, Norbert Josef. *Vážená paní Vacková.* Zpráva pro: Jana Vacková. 7.12.2006 [cit. 2006-07-01]. 1 s. Osobní komunikace

PŘÍLOHY

Příloha 1

Dotazník použitý v průzkumu

FARNÍ KNIHOVNY – DIECÉZE HRADEC KRÁLOVÉ

(dotazník k diplomové práci Průzkum farních knihoven Královéhradecké diecéze)

Zaškrtněte křížkem x příslušnou odpověď nebo vyplňte slovy.

Jakékoliv jiné informace o knihovně můžete uvést na druhou stranu dotazníku!

A Základní informace

1. Farnost/vikariát.....

2. Počet farníků (cca).....

3. Město odpovídající farnosti.....

4. Vesnice odpovídající farnosti.....

5. Farní knihovna

ANO

název knihovny.....

knihovna je umístěna v (např. kostel, fara apod.).....

adresa.....

telefon (na knihovníka či kněze).....

e-mail (na knihovníka či kněze).....

NE

6. Přístupnost knihovny (zaškrtněte vyhovující)

přístupná pouze pro farníky

veřejně přístupná všem

přístupný historický fond (např. badatelům)

nepřístupná - z důvodů.....

7. Počet

čtenářů.....

8. Knihovník (pokud je knihovníků více, uveďte je, prosím, do poznámky na druhou stranu dotazníku)

ANO

jméno.....

dosažené vzdělání SŠ VŠ Jiné

obor.....

dostává odměnu ANO NE

NE

9. Knihovní fond

a) počet knihovních jednotek.....

b) jazyk knižních dokumentů (cca v %):

čeština

němčina

angličtina

latina

jiný

c) rok vydání knižních dokumentů (cca %)

po roce 1970

1800 – 1970

novověké rukopisy (ze 17.-18. st.)

staré tisky do r. 1800

prvotisky (1450-1500)

rukopisy (do vynálezu knihtisku r. 1450)

d) obory zastoupené ve fondu.....

10. Roční přírůstek do knihovny (ks).....

11. Odběr

periodik.....

ANO

NE

celkový počet titulů periodik v knihovně.....

počet titulů odebíraných v roce

2005.....

z toho českých.....

z toho zahraničních.....

12. Vlastní knihovna jiné typy dokumentů?

audiokazety	☐	ANO	☐	NE
videokazety	☐	ANO	☐	NE
mapy	☐	ANO	☐	NE
jiné (uveďte jaké)	☐	ANO	☐	NE

13. Knižní fond je uspořádaný

ANO

podle

☐	autorů
☐	názevů
☐	předmětů
☐	jiné uspořádání – jaké
☐	lístkový
☐	elektronický

katalog knihovny

NE

14. Technické zázemí

a) knihovna má k dispozici PC s knihovnickým programem

ANO

název programu

NE

b) knihovna má fond uložen v PC (např. v programu Access)

ANO

název programu

NE

c) knihovna je připojena na síť

ANO

název

NE

15. Knihovna poskytuje tyto služby

vypůjčka dokumentů	☐	ANO	☐	NE
meziknihovní vypůjční služba	☐	ANO	☐	NE
kopírování	☐	ANO	☐	NE
jiné (uveďte jaké)	☐	ANO	☐	NE

16. Knihovna má webovou prezentaci

ANO NE

www adresa

17. Vypůjční doba

během roku

během letních prázdnin

18. Knihovna funguje od roku (případně stručná historie)

.....

.....

19. Způsob financování

a) hlavní zdroj

b) dotace

ANO jaké..... NE

c) sponzoři

ANO NE

20. Spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami, příp. jakými

ANO NE

21. O knihovně vyšel článek v (zpravodaj/věstník apod. + rok a ročník)

.....

.....

22. Existují nějaké propagační materiály o knihovně?

ANO – jsou k dostání v (místo)..... NE

B Speciální informace

23. Obsahuje váš fond následující periodika?

Acta Curiae ANO NE

ročníky (rok)

Consistorial (= Kurrenten)

Ordinární listy (= Ordinariatsblatt)

Acta Curiae

Časopis katolického duchovenstva
ročníky.....

ANO

NE

24. Názvy odebíraných periodik
.....
.....

25. Jiné důležité informace, které nebyly obsaženy v dotazníku (můžete uvést do poznámky na druhou stranu dotazníku)
.....
.....

Prosím odešlete nejpozději do 20. 12. 2005 na adresu:
Jana Vacková, U Lípek 564, Jablonné nad Orlicí 561 64.

DĚKUJI ZA VYPLNĚNÍ DOTAZNÍKU, INFORMACE BUDOU ZPRACOVÁNY V DIPLOMOVÉ PRÁCI A POUŽITY K VYTVOŘENÍ SOUPISU FARNÍCH KNIHOVEN DIECÉZE HK. NÁSLEDNĚ PAK PŘEDÁNY BISKUPSKÉ KNIHOVNĚ V HRADCI KRÁLOVÉ.

**Pokud máte nějaké dotazy - kontakt 737 557 076, vackova.jana@centrum.cz.
Vedoucí diplomové práce PhDr. Barbora Drobíková (ředitelka knihovny ETF UK).
Spolupráce s PhDr. Petrem Adamem (Biskupská knihovna diecéze HK).**

Příloha 2

Průvodní dopis k dotazníkům, které byly rozesílány do vikariátů

Jablonné nad Orlicí 14. 11. 2005

Vážený pane vikáři,

jmenuji se Jana Vacková a jsem studentkou 5. ročníku oboru Informační studia a knihovnictví na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Jako téma své diplomové práce jsem si vybrala Průzkum farních knihoven Královéhradecké diecéze.

Tento průzkum již proběhl v Pražské arcidiecézi (v r. 1999) a současně se také bude konat v Českobudějovické diecézi (v r. 2005-06). Jeho cílem je zjistit existenci a zmapovat současný stav farních knihoven jednotlivých římskokatolických farností dané diecéze a vytvořit jejich soupis, který by obsahoval především kontaktní informace na knihovny a umožnil tak spolupráci mezi nimi nebo případně s jinými knihovnami.

Chtěla bych Vás tedy tímto poprosit, zda je možné, abyste při společném vikariátním setkání **v listopadu nebo v prosinci** rozdal přiložené dotazníky mezi kněze Vašeho vikariátu. Ke každému dotazníku také patří jedna obálka se známkou a zpáteční adresou! Vzhledem k velikosti diecéze bylo rozhodnuto oslovit zejména farnosti, ve kterých trvale žije a působí kněz. Pokud ale kněží vědí o knihovnách ve farnostech, které spadají pod jejich působnost, prosím aby byl dotazník vyplněn i tam.

Dotazník současně vyjde v listopadových Acta Curiae s doporučujícím dopisem otce biskupa Dominika Duky.

Jde o vůbec první uskutečněný výzkum v této oblasti, a proto prosím využijte jednu z možností vyplnění dotazníků (AC nebo zaslané mnou) a odešlete v přiložené obálce **do 20. 12. 2005.**

S provedením průzkumu je rovněž srozuměna Biskupská knihovna v Hradci Králové a její ředitel pan PhDr. Petr Adam, vedoucí diplomové práce je PhDr. Barbora Drobíková, ředitelka Evangelické teologické knihovny Univerzity Karlovy a odborná asistentka Ústavu informačních studií a knihovnictví FF UK.

Kontaktní informace na mě jsou tyto:

e-mail: vackova.jana@centrum.cz

telefon: 737 557 076.

Velice Vám děkuji za ochotu a spolupráci při předání dotazníků mezi kněze Vašeho vikariátu. Pokud budete mít zájem, mohu Vám poskytnout soupis knihoven (v elektronické podobě), který na jejich základě bude vytvořen.

S pozdravem a díky

Jana Vacková

Příloha 3

Průvodní dopis pana biskupa k uveřejnění dotazníku v Acta Curiae

Farní knihovny – žádost o spolupráci

Farní a vikariátní knihovny jsou od konce 18. století nedílnou součástí kulturně-společenské dimenze působení našich farností v kontextu měst a obcí, v nichž se tyto nacházejí. O jejich užitečnosti proto nemůže být pochyb. Určité rezervy jsou však dosud v jisté nepřehlednosti týkající se jejich počtu, zaměření, potřeb, personálním obsazení apod.

Žádám proto všechny dp. duchovní správce, kteří mají ve farnostech ustanovenu farní knihovnu, aby laskavě vyplnili dotazník, který je přílohou těchto ACRG.

Diplomová práce sl. Vackové výrazně napomůže možné kooperaci mezi farními knihovnami, která přispěje ke zkvalitnění jejich služeb.

Všem dp. duchovním správcům, kteří již farní knihovnu mají nebo jí hodlají v budoucnu založit, jakož i jejich obětavým spolupracovníkům, děkuji předem za ochotu.

S vyplněnými dotazníky se obraťte buď přímo na sl. Vackovou nebo na vedoucího biskupské knihovny. Příslušné kontakty jsou součástí přílohy.

Mons. Dominik Duka OP
biskup královéhradecký

DOMINIK, Duka. Farní knihovny – žádost o spolupráci. In *Acta Curiae Regina Gradecensis*. 2005, č. 11, s.129.

FARNÍ KNIHOVNY – DIECÉZE HRADEC KRÁLOVÉ

(dotazník k diplomové práci Průzkum farních knihoven Královéhradecké diecéze)

Zaškrtněte křížkem x příslušnou odpověď nebo vyplňte slovy.

Jakékoliv jiné informace o knihovně můžete uvést na druhou stranu dotazníku!

A Základní informace

1. Farnost/vikariát..... *Rudoltice / Ústí nad Orlicí*
 2. Počet farníků (cca)..... *20*
 3. Město odpovídající farnosti.....
 4. Vesnice odpovídající farnosti..... *Rudoltice*

5. Farní knihovna

- ANO
 název knihovny..... *Farní*
 knihovna je umístěna v (např. kostel, fara apod.)..... *fara*
 adresa..... *Rudoltice 1, 56125*
 telefon (na knihovnicka či kněze)..... *46 324 893 / 476 559 793*
 e-mail (na knihovnicka či kněze)..... *machaek.josef@centrum.cz*

NE

6. Přístupnost knihovny (zaškrtněte vyhovující)

- přístupná pouze pro farníky
 veřejně přístupná všem
 přístupný historický fond (např. badatelům)
 nepřístupná - z důvodů.....

7. Počet čtenářů..... *2 + 7 - rodina = 9*

8. Knihovnik (pokud je knihovníků více, uveďte je, prosím, do poznámky na druhou stranu dotazníku)

- ANO
 jméno..... *Mgr. Marcela Macháčeková*
 dosažené vzdělání SŠ VŠ jiné *FF UP Olomouc*
 obor.....
 dostává odměnu ANO NE

NE

9. Knihovní fond

a) počet knihovních jednotek..... *asi 1500 až 2000*

b) jazyk knižních dokumentů (cca v %):

čeština	98
němčina	15
angličtina	
latina	05
jiný	

c) rok vydání knižních dokumentů (cca %)

po roce 1970	95
1800 – 1970	5
novověké rukopisy (ze 17.-18. st.)	
staré tisky do r. 1800	
prvotisky (1450-1500)	
rukopisy (do vynálezu knihtisku r. 1450)	

d) obory zastoupené ve fondu..... *kolonie, beletrie*

10. Roční přírůstek do knihovny (ks)..... *dle možností*

11. Odběr periodik.....

- ANO NE
 celkový počet titulů periodik v knihovně..... *3*
 počet titulů odebíraných v roce 2005..... *4*
 z toho českých..... *4*
 z toho zahraničních..... *0*

12. Vlastní knihovna jiné typy dokumentů?

- zvukové kazety ANO NE
 videokazety ANO NE
 mapy ANO NE
 jiné (uveďte jaké) ANO NE

13. Knižní fond je uspořádáný

- ANO
 podle autorů názvů předmětů jiné uspořádání – jaké..... *dle parietů knihovny*
 katalog knihovny lístkový elektronický

NE

14. Technické zázemí

a) knihovna má k dispozici PC s knihovnickým programem

ANO

název programu.....

NE

b) knihovna má fond uložen v PC (např. v programu Access)

ANO

název programu.....

NE

c) knihovna je připojena na síť

ANO

název.....

NE

15. Knihovna poskytuje tyto služby

vypůjčka dokumentů

ANO

NE

meziknihovní výpůjční služba

ANO

NE

kopírování

ANO

NE

jiné (uveďte jaké)

ANO

NE

16. Knihovna má webovou prezentaci

ANO

NE

www adresa.....

17. Výpůjční doba

během roku.....

dle pořadu knihovníků

během letních prázdnin.....

18. Knihovna funguje od roku (případně stručná historie)

od r. 1993

19. Způsob financování

a) hlavní zdroj.....

dary rodiny knihovnice + dědičtí

b) dotace

ANO jaké.....

NE

c) sponzoři

ANO

NE

20. Spolupráce s ostatními křesťanskými knihovnami, příp. jakými

ANO

NE

21. O knihovně vyšel článek v (zpravodaj/věstník apod. + rok a ročník)

NE

22. Existují nějaké propagační materiály o knihovně?

ANO – jsou k dostání v (místo).....

NE

B Speciální informace

23. Obsahuje váš fond následující periodika?

Acta Curiae

ANO

NE

ročníky (rok).....

Consistorial (= Kurrenden)

Ordinární listy (= Ordinariatsblatt)

Acta Curiae

Časopis katolického duchovenstva

ANO

NE

ročníky.....

24. Názvy odebíraných periodik

REPORT, SVĚTLO, REGINA, IMMACULATA ...

25. Jiné důležité informace, které nebyly obsaženy v dotazníku (můžete uvést do poznámky na druhou stranu dotazníku)

Prosím odešlete nejpozději do 20. 12. 2005 na adresu:

Jana Vacková, U Lipek 564, Jablonné nad Orlicí 561 64.

DĚKUJI ZA VYPLNĚNÍ DOTAZNÍKU, INFORMACE BUDOU ZPRACOVÁNY V DIPLOMOVÉ PRÁCI A POUŽITY K VYTVOŘENÍ SOUPISU FARNÍCH KNIHOVEN DIECÉZE HK. NÁSLEDNĚ PAK PŘEDÁNY BISKUPSKÉ KNIHOVNĚ V HRADCI KRÁLOVĚ.

Pokud máte nějaké dotazy - kontakt 737 557 076, vackova.jana@centrum.cz.
Vedoucí diplomové práce PhDr. Barbora Drobíková (ředitelka knihovny ETF UK).
Spolupráce s PhDr. Petrem Adamem (Biskupská knihovna diecéze HK).